

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Σ.Α.Υ.)

ΕΡΓΟ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΚΟΥ ΔΡΟΜΕΩΝ ΣΤΟ ΟΤ 316 Δ.Ε. ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

ΘΕΣΗ: Δ.Ε. Νέας Μάκρης, Δήμου Μαραθώνα, Περιφερειακή Ενότητα Ανατολικής Αττικής, Περιφέρειας Αττικής.

ΤΜΗΜΑ Α΄: Γενικά

Οι εργασίες που θα πραγματοποιηθούν είναι οι εξής:

- Μέσα στο χώρο του πάρκου θα γίνει καθαρισμός του τμήματος όπου εντοπίζονται διάσπαρτα στερεά απορρίμματα, ήτοι σε έκταση περίπου 9,2 στρ. Επίσης προβλέπεται ο καθαρισμός υποβλάστησης, αποκλάδωση και αραίωση των φυτών, ο θρυμματισμός αυτών των προϊόντων και η απομάκρυνση τους σε έκταση 8 στρ. Επιπλέον θα πραγματοποιηθεί απομάκρυνση 1.158μ³ προϊόντων καθαιρέσεων που έχουν αποθεθεί στον χώρο. Τέλος προβλέπεται η περιμετρική οριοθέτηση του πάρκου με καλαίσθητη περίφραξη και διαμόρφωση τριών εισόδων με πόρτες, καθώς το πάρκο θα λειτουργεί από την ανατολή ως την δύση του ηλίου, ενώ τις βραδινές ώρες θα κλείνει. Φωτισμός θα υπάρχει μόνο στις εισόδους.
- Μέσα στο χώρο οριοθετείται διαδρόμων άθλησης (τρέξιμο- περπάτημα) πλάτους 2 μέτρων, με χαμηλό ξύλινο κράσπεδο ύψους 12 εκ. Οι διάδρομοι διαμορφώνονται με πατητό χώμα σε μείξη με θραυστό υλικό, έτσι ώστε να αποτρέπεται η δημιουργία λάσπης τους βροχερούς μήνες, η οποία αποθαρρύνει κάθε είδους επίσκεψης στο πάρκο. Το συνολικό μήκος των διαδρόμων ανέρχεται σε 452 μ περίπου. Η όδευση των διαδρόμων έγινε με τέτοιο τρόπο αφενός για να υπάρχει πρόσβαση και από τις τρεις πλευρές του πάρκου αφετέρου αποφεύγοντας τις μεγάλες κατά μήκος κλίσεις προς διευκόλυνση των χρηστών.
- Σε επιλεγμένες θέσεις του πάρκου προβλέπονται πυροσβεστικοί κρουνοί ώστε να καλύπτεται το σύνολο της έκτασης για λόγους πυροπροστασίας. Το νερό εξασφαλίζεται από το υφιστάμενο δίκτυο, το δίκτυο σωληνώσεων για την μεταφορά του νερού στους κρουνοί τοποθετείται υπόγεια.
- Σε επιλεγμένες θέσεις του πάρκου και με προσβάσεις στο διάδρομο άθλησης τοποθετούνται όργανα γυμναστικής ανοιχτού χώρου από ξύλο και αλουμίνιο.
- Ο εξοπλισμός του πάρκου θα περιλαμβάνει τα απαραίτητα καθιστικά και κάδους απορριμμάτων.
- Στο κέντρο του πάρκου, σε θέση διάκενου της βλάστησης τοποθετείται ένα ξύλινα οκτάγωνο κιόσκι αναψυχής.
- Μία καλαίσθητη κρήνη με πόσιμο νερό τοποθετείται πλησίον στο κιόσκι.

- Σε επιλεγμένες θέσεις του πάρκου προβλέπονται 2 πυροσβεστικοί κρουνοί καθώς και μια υπαίθρια πυροσβεστική φωλιά, ώστε να καλύπτεται το σύνολο της έκτασης για λόγους πυροπροστασίας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ:

Δήμος Μαραθώνα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΧΡΕΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΟΥ Σ.Α.Υ.:

Γεώργιος Νικολακόπουλος, Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος, Μ.Σc. Οικολογία

ΤΜΗΜΑ Β΄: ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Συμπληρώνονται οι επισυναπτόμενοι πίνακες, που συντίθενται οριζόντια μεν από προκαταγεγραμμένες "πηγές κίνδυνων", κατακόρυφα δε από μη προκαθορισμένες "φάσεις και υποφάσεις εργασίας".

Ο συντάκτης του ΣΑΥ:

Αντιστοιχίζει τις φάσεις / υποφάσεις του χρονοδιαγράμματος του μελετώμενου έργου, όπως αυτές απαριθμούνται παρακάτω, σε θέσεις του πινακιδίου που, για λόγους ευκολίας, είναι ενσωματωμένο σε όλους τους πίνακες (αν υπάρχει ανάγκη διάκρισης περισσότερων φάσεων / υποφάσεων, θα πρέπει να γίνει αντίστοιχη προσαρμογή του πινακιδίου).

Στον πίνακα που ακολουθεί δίνονται οι εργασίες και οι φάσεις που προτείνονται από την διαχειριστική μελέτη

ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	(1)	1.1	Καθαρισμός, Εκσκαφές & Επιχώσεις
	(2)	2.1	Επιστρώσεις - Κατασκευές
	(3)	3.1	Ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες - Εξοπλισμός

Για κάθε επί μέρους φάση / υποφάση εκτέλεσης του έργου, επισημαίνει τους κινδύνους που, κατά την κρίση του, ενδέχεται να παρουσιαστούν. Η επισήμανση γίνεται με την αναγραφή των αριθμών 1, 2, ή 3 στους κόμβους του πίνακα, όπου αντίστοιχα εντοπίζεται πιθανή πηγή κινδύνου. Η χρήση των αριθμών είναι υποκειμενική, αποδίδει δε την αντίληψη του συντάκτη για την ένταση των κινδύνων.

Ο αριθμός 3 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι:

είτε (ι) η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα κατά την εξεταζόμενη φάση / υποφάση εργασίας (π.χ. κίνδυνος κατάρρευσης κατά την εκσκαφή θεμελίων δίπλα σε παλαιά οικοδομή),

είτε (ii) οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικίνδυνων καταστάσεων, (π.χ. κίνδυνος αστοχίας των πρανών εκσκαφής, όταν το έδαφος είναι μικρής συνεκτικότητας, ή υδροφορεί, κλπ.),

είτε (iii) ο κίνδυνος είναι πολύ σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να συμβεί είναι περιορισμένη (π.χ. κίνδυνος έκρηξης λόγω απρόσεκτης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος ή γυμνής φλόγας σε χώρο αποθήκευσης εκρηκτικών ή σε δεξαμενή καυσίμων).

Ο αριθμός 1 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου:

είτε (i) η πηγή κινδύνου εμφανίζεται περιοδικά ή με χρονικά διαλείποντα τρόπο (π.χ. κίνδυνοι τραυματισμών από ανατροπές υλικών, σε οικοδομικό εργοτάξιο),

είτε (ii) δεν συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης των κινδύνων (π.χ. κίνδυνοι από την κίνηση οχημάτων σε ένα ευρύχωρο υπαίθριο εργοτάξιο),

είτε (iii) ο κίνδυνος δεν είναι σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να συμβεί είναι μεγάλη (π.χ. κίνδυνοι από την εκτέλεση υπαίθριων εργασιών σε συνθήκες καύσωνα).

Ο αριθμός 2 χαρακτηρίζει τις θεωρούμενες ως "ενδιάμεσες" των 1 και 3 περιπτώσεις.

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
01000. Αστοχίες εδάφους					
01100. Φυσικά πρανή	01101	Κατολίσηση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης			
	01102	Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας	1		
	01103	Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός			
	01104	Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία			
	01105	Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις			
	01106	Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός	1		
01200. Τεχνητά πρανή & Εκσκαφές	01201	Κατάρρευση. Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης			
	01202	Αποκολλήσεις. Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας			
	01203	Στατική επιφόρτιση. Υπερύψωση			
	01204	Στατική επιφόρτιση. Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός			
	01205	Δυναμική επιφόρτιση. Φυσική αιτία			
	01206	Δυναμική επιφόρτιση. Ανατινάξεις			
	01207	Δυναμική επιφόρτιση. Κινητός εξοπλισμός			
01300. Υπόγειες εκσκαφές	01301	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανυποστήλωτα τμήματα			
	01302	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπαρκής υποστύλωση			
	01303	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Καθυστερημένη υποστύλωση			
	01304	Κατάρρευση μετώπου προσβολής			
01400. Καθιζήσεις	01401	Ανυποστήρικτες παρακείμενες εκσκαφές			
	01402	Προϋπάρχουσα υπόγεια κατασκευή			
	01403	Διάνοιξη υπογείου έργου			
	01404	Ερπυσμός			
	01405	Γεωλογικές / γεωχημικές μεταβολές			
	01406	Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα			
	01407	Υποσκαφή / απόπλυση			
	01408	Στατική επιφόρτιση			
	01409	Δυναμική καταπόνηση - φυσική αιτία			
	01410	Δυναμική καταπόνηση - ανθρωπογενής αιτία			
01500. Άλλη πηγή	01501				
	01502				
	01503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
02000. Κίνδυνοι από εργοταξιακό εξοπλισμό					
02100. Κίνηση οχημάτων και μηχανημάτων	02101	Συγκρούσεις οχήματος - οχήματος	1		
	02102	Συγκρούσεις οχήματος - προσώπων	1	1	
	02103	Συγκρούσεις οχήματος - σταθερού εμποδίου	1	1	
	02104	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - οχήματος			
	02105	Συνθλίψεις μεταξύ οχήματος - σταθερού εμποδίου			
	02106	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Βλάβες συστημάτων			
	02107	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Ελλιπής ακινητοποίηση			
	02108	Μέσα σταθερής τροχιάς. Ανεπαρκής προστασία			
	02109	Μέσα σταθερής τροχιάς. Εκτροχιασμός			
02200. Ανατροπή οχημάτων και μηχανημάτων	02201	Ασταθής έδραση			
	02202	Υποχώρηση εδάφους / δαπέδου	1		
	02203	Έκκεντρη φόρτωση	1		
	02204	Εργασία σε πρανές			
	02205	Υπερφόρτωση	1		
	02206	Μεγάλες ταχύτητες			
02300. Μηχανήματα με κινητά μέρη	02301	Στενότητα χώρου	1	1	
	02302	Βλάβη συστημάτων κίνησης			
	02303	Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων - πτώσεις			
	02304	Ανεπαρκής κάλυψη κιν. τμημάτων - παγιδεύσεις μελών			
	02305	Τηλεχειριζόμενα μηχανήματα & τμήματά τους			
02400. Εργαλεία χειρός	02401	Αεροσυμπιεστής	1		1
	02402				
	02403				
02500. Άλλη πηγή	02501				
	02502				
	02503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
03000. Πτώσεις από ύψος					
03100. Οικοδομές - κτίσματα	03101	Κατεδαφίσεις			
	03102	Κενά τοίχων			
	03103	Κλίμακα			
	03104	Εργασία σε στέγες			
03200. Δάπεδα εργασίας – προσπελάσεις	03201	Κενά δαπέδων			
	03202	Πέρατα δαπέδων			
	03203	Επικλινή δάπεδα			
	03204	Ολισθηρά δάπεδα	1		
	03205	Ανώμαλα δάπεδα	1		
	03206	Αστοχία υλικού δαπέδου			
	03207	Υπερυψωμένες δίοδοι και πεζογέφυρες			
	03208	Κινητές σκάλες και ανεμόσκαλες			
	03209	Αναρτημένα δάπεδα. Αστοχία ανάρτησης			
	03210	Κινητά δάπεδα. Αστοχία μηχανισμού			
	03211	Κινητά δάπεδα. Πρόσκρουση			
03300. Ικριώματα	03301	Κενά ικριωμάτων		1	
	03302	Ανατροπή. Αστοχία συναρμολόγησης		1	
	03303	Ανατροπή. Αστοχία έδρασης		1	
	03304	Κατάρρευση. Αστοχία υλικού ικριώματος		1	
	03305	Κατάρρευση. Ανεμοπίεση			
03400. Τάφροι / φρέατα	03401	Πτώση μελών στην εκσκαφή		1	
	03402				
03500. Άλλη πηγή	03501				
	03502				
	03503				

			Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων			
04000. Εκρήξεις - Εκτοξευόμενα υλικά - θραύσματα					
04100. Εκρηκτικά - Ανατινάξεις	04101	Ανατινάξεις βράχων			
	04102	Ανατινάξεις κατασκευών			
	04103	Ατελής ανατίναξη υπονόμων			
	04104	Αποθήκες εκρηκτικών			
	04105	Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών			
	04106	Διαφυγή - έκλυση εκρηκτικών αερίων & μιγμάτων			
04200. Δοχεία και δίκτυα υπό πίεση	04201	Φιάλες ασετιλίνης / οξυγόνου			
	04202	Υγραέριο			
	04203	Υγρό άζωτο			
	04204	Αέριο πόλης			
	04205	Πεπιεσμένος αέρας			
	04206	Υποθαλάσσιος αγωγός διάθεσης λυμάτων			
	04207	Δίκτυα ύδρευσης			
	04208	Ελαιοδοχεία / υδραυλικά συστήματα			
04300. Αστοχία υλικών υπό ένταση	04301	Βραχώδη υλικά σε θλίψη			
	04302	Προεντάσεις οπλισμού / αγκυρίων			
	04303	Κατεδάφιση προεντεταμένων στοιχείων			
	04304	Συρματόσχοινα			
	04305	Εξολκεύσεις			
	04306	Λαξεύσεις / τεμαχισμός λίθων			
04400. Εκτοξευόμενα υλικά	04401	Εκτοξευόμενο σκυρόδεμα			
	04402	Αμμοβολές			
	04403	Τροχίσεις / λειάνσεις			
04500. Άλλη πηγή	04501				
	04502				
	04503				

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
05000. Πτώσεις - μετατοπίσεις υλικών & αντικειμένων					
05100. Κτίσματα - φέρων οργανισμός	05101	Αστοχία. Γήρανση			
	05102	Αστοχία. Στατική επιφόρτιση			
	05103	Αστοχία. Φυσική δυναμική καταπόνηση	1	1	
	05104	Αστοχία. Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση			
	05105	Κατεδάφιση			
	05106	Κατεδάφιση παρακειμένων			
05200. Οικοδομικά στοιχεία	05201	Γήρανση πληρωτικών στοιχείων			
	05202	Διαστολή - συστολή υλικών			
	05203	Αποξήλωση δομικών στοιχείων			
	05204	Αναρτημένα στοιχεία & εξαρτήματα			
	05205	Φυσική δυναμική καταπόνηση			
	05206	Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση			
	05207	Κατεδάφιση			
	05208	Αρμολόγηση / απαρμολόγηση προκατασκ. στοιχείων			
05300. Μεταφερόμενα υλικά - Εκφορτώσεις	05301	Μεταφορικό μηχάνημα. Ακαταλληλότητα / ανεπάρκεια			
	05302	Μεταφορικό μηχάνημα. Βλάβη	1	1	1
	05303	Μεταφορικό μηχάνημα. Υπερφόρτωση			
	05304	Απόκλιση μηχανήματος. Ανεπαρκής έδραση			
	05305	Ατελής / έκκεντρη φόρτωση			
	05306	Αστοχία συσκευασίας φορτίου			
	05307	Πρόσκρουση φορτίου			
	05308	Διακίνηση αντικειμένων μεγάλου μήκους			
	05309	Χειρωνακτική μεταφορά βαρέων φορτίων			
	05310	Απόλυση χύδην υλικών. Υπερφόρτωση			
	05311	Εργασία κάτω από σιλό			
	05400. Στοιβασμένα υλικά	05401	Υπερστοίβαση		
05402		Ανεπάρκεια πλευρικού περιορισμού σωρού			
05403		Ανορθολογική απόληψη			
05500. Άλλη πηγή	05501				
	05502				
	05503				

			Φάση 1η	Φάση 2η	Φάση 3η
Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φ 1.1	Φ 2.1	Φ 3.1
06000. Πυρκαϊές					
06100. Εύφλεκτα υλικά	06101	Έκλυση / διαφυγή εύφλεκτων αερίων			
	06102	Δεξαμενές / αντλίες καυσίμων			
	06103	Μονωτικά, διαλύτες, PVC κλπ. εύφλεκτα			
	06104	Ασφαλτοστρώσεις / χρήση πίσσας			
	06105	Αυτανάφλεξη - εδαφικά υλικά			
	06106	Αυτανάφλεξη - απορρίμματα			
	06107	Επέκταση εξωγενούς εστίας. Ανεπαρκής προστασία			
06200. Σπινθήρες & βραχυκυκλώματα	06201	Εναέριοι αγωγοί υπό τάση			
	06202	Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση			
	06203	Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση			
	06204	Εργαλεία που παράγουν εξωτερικό σπινθήρα			
06300. Υψηλές θερμοκρασίες	06301	Χρήση φλόγας - οξυγονοκολλήσεις			
	06302	Χρήση φλόγας - κασσιτεροκολλήσεις			
	06303	Χρήση φλόγας - χυτεύσεις			
	06304	Ηλεκτροσυγκολλήσεις			
	06305	Πυρακτώσεις υλικών			
06400. Άλλη πηγή	06401	Περιβάλλοντες Θάμνοι	1	1	1
	06402				
	06403				
07000. Ηλεκτροπληξία					
07100. Δίκτυα - εγκαταστάσεις	07101	Προϋπάρχοντα εναέρια δίκτυα	1		
	07102	Προϋπάρχοντα υπόγεια δίκτυα	1		
	07103	Προϋπάρχοντα εντοιχισμένα δίκτυα			
	07104	Προϋπάρχοντα επίτοιχα δίκτυα			
	07105	Δίκτυο ηλεκτροδότησης έργου			1
	07106	Ανεπαρκής αντικεραυνική προστασία			
07200. Εργαλεία-μηχανήματα	07201	Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα			
	07202	Ηλεκτροκίνητα εργαλεία			
07300. Άλλη πηγή	07301	Θερμοσυγκολλητική μηχανή πλαστικών σωλήνων			1
	07302				
	07303				

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
08000. Πνιγμός / Ασφυξία					
08100. Νερό	08101	Υποβρύχιες εργασίες			
	08102	Εργασίες εν πλω - πτώση			
	08103	Βύθιση / ανατροπή πλωτού μέσου			
	08104	Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Πτώση			
	08105	Παρόχθιες / παράλιες εργασίες. Ανατροπή μηχανήματος			
	08106	Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Πτώση			
	08107	Υπαίθριες λεκάνες / Δεξαμενές. Ανατροπή μηχανήματος			
	08108	Πλημμύρα / Κατάκλυση έργου			
08200. Ασφυκτικό περιβάλλον	08201	Βάλτοι, ιλείς, κινούμενες άμμοι			
	08202	Υπόνομοι, βόθροι, βιολογικοί καθαρισμοί			
	08203	Βύθιση σε σκυρόδεμα, ασβέστη, κλπ.			
	08204	Εργασία σε κλειστό χώρο - ανεπάρκεια οξυγόνου			
08300. Άλλη πηγή	08301				
	08302				
	08303				
09000. Εγκαύματα					
09100. Υψηλές θερμοκρασίες	09101	Συγκολλήσεις / συντήξεις			1
	09102	Υπέρθερμα ρευστά			
	09103	Πυρακτωμένα στερεά			
	09104	Τήγματα μετάλλων			
	09105	Άσφαλτος / πίσσα		1	
	09106	Καυστήρες			
	09107	Υπερθερμαινόμενα τμήματα μηχανών			
09200. Καυστικά υλικά	09201	Ασβέστης		1	
	09202	Οξεία			
	09203				
09300. Άλλη πηγή	09301				
	09302				
	09303				

Κίνδυνοι		Πηγές κινδύνων	Φάση 1η Φ 1.1	Φάση 2η Φ 2.1	Φάση 3η Φ 3.1
10000. Έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες					
10100. Φυσικοί παράγοντες	10101	Ακτινοβολίες			
	10102	Θόρυβος / δονήσεις	1		
	10103	Σκόνη	1	1	1
	10104	Υπαίθρια εργασία. Παγετός	1	1	1
	10105	Υπαίθρια εργασία. Καύσωνας			
	10106	Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας			
	10107	Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας			
	10108	Υγρασία χώρου εργασίας			
	10109	Υπερπίεση / υποπίεση			
	10110				
	10111				
10200. Χημικοί παράγοντες	10201	Δηλητηριώδη αέρια			
	10202	Χρήση τοξικών υλικών			
	10203	Αμίαντος			
	10204	Ατμοί τηγμάτων			
	10205	Αναθυμιάσεις υγρών / βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες			
	10206	Καπναέρια ανατινάξεων			
	10207	Καυσαέρια μηχανών εσωτ. καύσης	1	1	
	10208	Συγκολλήσεις			1
	10209	Καρκινογόνοι παράγοντες			
	10210				
	10211				
	10212				
10300. Βιολογικοί παράγοντες	10301	Μολυσμένα εδάφη			
	10302	Μολυσμένα κτίρια			
	10303	Εργασία σε υπονόμους, βόθρους, βιολογικούς καθαρισμούς			
	10304	Χώροι υγιεινής			
	10305				
	10306				
	10307				

ΤΜΗΜΑ Γ΄: ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.

Η οργάνωση της ασφάλειας στις προτεινόμενες δασικές εργασίες εντός αστικής ζώνης, παρουσιάζει ιδιαίτερη ευκολία σε σύγκριση με άλλες δασοπονικές δραστηριότητες, οι οποίες διεξάγονται στο ύπαιθρο και κάτω από δυσμενείς εδαφικές και πολλές φορές ευμετάβλητες καιρικές συνθήκες. Υπάρχει ένα πλήθος δασικών εργασιών, που γίνονται σε απότομα πρανή (καθαρισμός, εκσκαφές, επιστρώσεις, εγκατάσταση δικτύων άρδευσης, ύδρευσης, πυρόσβεσης ηλεκτρισμού, φύτευση φυτών, εγκατάσταση εξοπλισμού, τοποθέτηση περίφραξης κλπ.). Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι εργασίες και το εργοτάξιο θα λάβουν χώρα σε συγκεκριμένο οικόπεδο, με σχετικά εύκολη πρόσβαση. Όλα τα παραπάνω στοιχεία περιορίζουν κατά πολύ τους κινδύνους ατυχημάτων.

Ένα σοβαρό πρόβλημα που γίνεται οξύτερο με το πέρασμα του χρόνου, είναι η αδυναμία εξεύρεσης έμπειρου δασεργατικού προσωπικού και η συνεχής μείωση των ατόμων που ασχολούνται στον πρωτογενή τομέα της δασοπονίας (εργασίες βελτίωσης και έργων αναδάσωσης).

I. ΓΕΝΙΚΑ

1. Λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζόμενων συμπεριλαμβανόμενων και των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων, οι υπεύθυνοι εργολάβοι θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τα εξής:
  - α) Τη διατήρηση του εργοταξίου σε ικανοποιητική κατάσταση από άποψη τάξης και υγιεινής.
  - β) Την επιλογή της τοποθέτησης των θέσεων εργασίας, εν όψει των συνθηκών πρόσβασης στις θέσεις αυτές, καθώς και τον οδών ή ζωνών μετακίνησης η κυκλοφορίας.
  - γ) Τις συνθήκες μεταφοράς των διαφόρων υλικών.
  - δ) Την τακτική συντήρηση, τον έλεγχο πριν από την έναρξη της λειτουργίας και τον περιοδικό έλεγχο των εγκαταστάσεων και των μηχανικών διατάξεων, ώστε να αποφεύγονται οι ατέλειες που θα μπορούσαν να βλάψουν την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.
  - ε) Την οριοθέτηση και τη διευθέτηση των ζωνών αποθήκευσης και εναπόθεσης των διαφόρων υλικών, ειδικότερα αν πρόκειται για επικίνδυνα υλικά ή ουσίες.

- στ) Την αποθήκευση και τη διάθεση ή την αποκομιδή των απορριμμάτων και των άχρηστων υλικών.
- ζ) Την αναπροσαρμογή, ανάλογα με την πορεία των εργασιών στο εργοτάξιο, της πραγματικής διάρκειας για τα διάφορα είδη ή στάδια εργασίας.
- η) Τη συνεργασία μεταξύ των εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων
- θ) Τις αλληλεπιδράσεις με δραστηριότητες εκμετάλλευσης στο χώρο μέσα η κοντά στον οποίο έχει εγκατασταθεί το εργοτάξιο.
2. Για να διαφυλάξουν την ασφάλεια και την υγεία στο εργοτάξιο, και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 6 και 7 του Π.Δ. 305/96 οι υπεύθυνοι εργολάβοι:
- α) Λαμβάνουν μέτρα σύμφωνα με τις ελάχιστες προδιαγραφές που περιλαμβάνονται στο παράρτημα iv του άρθρου 12 του ως άνω διατάγματος.
- β) Λαμβάνουν υπόψη τις υποδείξεις των συντονιστών για θέματα ασφαλείας και υγείας.

Να δοθεί προσοχή ώστε να αποφευχθούν κίνδυνοι όταν:

1. Διενεργούνται πολλές εργασίες συγχρόνως υπό πίεση χρόνου για την τήρηση προθεσμιών, από το ίδιο ή διαφορετικά συνεργεία, με ποικίλους κινδύνους μεταβαλλόμενης φύσης και βαθμού, που αρκετά συχνά επηρεάζονται αρνητικά και από τις καιρικές μεταβολές και τις εδαφολογικές ιδιαιτερότητες, ή αν υπάρχει μεγάλο ποσοστό απασχόλησης εκτάκτων και εποχιακών εργαζομένων, καθώς και εργαζομένων ξένης εθνικότητας με δυσκολίες συνεννόησης και κατανόησης των οδηγιών.
2. Υπενθυμίζονται οι κυριότερες από τις γενικές αρχές πρόληψης που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 7 του Π.Δ. 17/96:
  - Αποφυγή των κινδύνων
  - Εκτίμηση των κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν
  - Προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά τη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας, την επιλογή των εξοπλισμών εργασίας και των μεθόδων εργασίας κ.ά.
  - Αντικατάσταση του επικίνδυνου από το μη επικίνδυνο ή το λιγότερο επικίνδυνο
  - Προγραμματισμός της πρόληψης με στόχο ένα συνεκτικό σύνολο που να ενσωματώνει στην πρόληψη την τεχνική, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας και την επίδραση των παραγόντων του περιβάλλοντος στην εργασία
  - Καταπολέμηση των κινδύνων στην πηγή τους

- Προτεραιότητα στη λήψη μέτρων ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας
- Προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις
- Παροχή των καταλλήλων οδηγιών στους εργαζομένους.

Πίνακας Μέτρων Πρόληψης και Αποτροπής Κινδύνων

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
01102	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 17/96	
01106	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 17/96	
02101	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 17/96	
02106	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	
02107	Φ1.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	
02203	Φ1.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 18/96	
02204	Φ1.1	Π.Δ. 305/96	
02205	Φ1.1	Π.Δ. 305/96	
02401	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81	
03103	Φ2.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 778/80	
03301	Φ2.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 778/80 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	

ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β			
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
03302	Φ2.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 778/80 Π.Δ. 305/96 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03303	Φ2.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 778/80 Π.Δ. 305/96 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03304	Φ2.1	Π.Δ. 778/80 Π.Δ. 305/96 Απόφαση 16440/Φ.10.4/445/1993	
03401	Φ2.1	Π.Δ. 305/96	
05302	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81	
05308	Φ3.1	Π.Δ. 305/96	
06202	Φ2.1	Π.Δ. 305/96	
06203	Φ2.1	Π.Δ. 305/96	
06401	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81	
07105	Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	Τα κάθε είδους μηχανήματα του έργου, πρέπει ν' απέχουν τουλάχιστον 2 μ. καθ' ύψος από το δίκτυο της Δ.Ε.Η. Η ίδια απόσταση πρέπει να τηρείται περιμετρικά των αγωγών για τα κινητά μέρη των μηχανημάτων (γερανός, αντλία σκυροδετήματος, κλπ.)
07301	Φ3.1	Π.Δ. 95/78 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
08101	Φ3.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 1430/84 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
08102	Φ3.1	Π.Δ. 1430/84 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
08103	Φ3.1	Π.Δ. 1430/84 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
08104	Φ3.1	Π.Δ. 1430/84 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
09101	Φ3.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 95/78	
10103	Φ1.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10105	Φ1.1, Φ2.1, Φ3.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 396/94 Εγκύκλιος Υπ. Εργ. 1030329/03.07.95 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10106	Φ3.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΚΟΜΒΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Β		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
10108	Φ3.1	Π.Δ. 305/96 Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10207	Φ1.1	Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 395/94 Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	
10208	Φ3.1	Π.Δ. 95/78 Π.Δ. 395/94 Π.Δ. 396/94 Υπ. Απόφαση 4373/1205/11-3-93	

Επεξηγήσεις πίνακα:

Για κάθε "πηγή κινδύνων" που έχει επισημανθεί στους πίνακες του Τμήματος Β (στήλη 1), καταγράφονται οι φάσεις / υποφάσεις όπου υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης (στήλη 2), αναγράφονται οι σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν τη λήψη μέτρων προστασίας (στήλη 3), και συμπληρώνονται τα κατά την κρίση του συντάκτη αναγκαία πρόσθετα ή ειδικά μέτρα προστασίας που επιβάλλονται από τις ιδιαίτερες συνθήκες ή απαιτήσεις του έργου (στήλη 4).

(*) Αναφέρονται οι διατάξεις της νομοθεσίας που περιέχουν τα απαιτούμενα κάθε φορά μέτρα.

(**) Περιγράφονται μέτρα που κατά την κρίση του συντάκτη απαιτούνται για την προστασία των εργαζομένων, αλλά δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία ή η πρόβλεψη δεν είναι επαρκής για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Επίσης εδώ πρέπει να περιγραφούν και τα ειδικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τις εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (βλ. άρθρο 3, παρ.5 του Π.Δ. 305/96)

ΤΜΗΜΑ Δ΄: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

I. ΓΕΝΙΚΑ

Για την εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων για την ασφάλεια και την υγεία στο Εργοτάξιο, είναι απαραίτητη η σύνταξη ενός σχεδιαγράμματος της χωροθέτησης του Εργοταξίου. Λόγω της φύσης και της θέσης του έργου, η οργάνωση του εργοταξίου θα πρέπει να γίνει σε συνεργασία με την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου και την αρμόδια Δασική Αρχή. Ο Ανάδοχος Κατασκευαστής, με την εγκατάστασή του στο Εργοτάξιο θα πρέπει να καταθέσει σχεδιάγραμμα στο οποίο θα φαίνονται:

Δίοδοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας.

Η διέλευση και παραμονή ατόμων στο χώρο του εργοταξίου απαγορεύεται, εκτός από το προσωπικό του έργου.

Χώροι εγκατάστασης του βασικού μηχανικού εξοπλισμού. Ο εξοπλισμός του έργου είναι κινητός και θα εγκαθίσταται κάθε φορά στον προσφορότερο ανάλογα με τις ανάγκες χώρο.

Χώροι αποθήκευσης συνήθων υλικών, επικίνδυνων υλικών και οι χώροι στάθμευσης οχημάτων και μηχανημάτων του εργοταξίου. Οι χώροι αποθήκευσης και στάθμευσης θα πρέπει να αφήνουν το απαραίτητο διάστημα μεταξύ τους, να είναι ασφαλώς περιφραγμένοι, να έχουν ελεγχόμενες προσβάσεις και να επιθεωρούνται καθημερινά από τον υπεύθυνο εργοταξίου ή από τον φύλακα του εργοταξίου και οι όποιες ζημιές θα αναφέρονται, θα καταγράφονται και θα επιδιορθώνονται αμέσως. Σε όλους τους χώρους αποθήκευσης θα πρέπει να υπάρχουν πινακίδες ασφάλειας και τηρούνται τα μέτρα πυροπροστασίας. Επί πλέον, οι χώροι αποθήκευσης των επικίνδυνων υλικών θα πρέπει να πληρούν ειδικά μέτρα ασφαλείας.

Να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

➤ Χώροι συλλογής ακρήστων και επικινδύνων υλικών. Τα άχρηστα αντικείμενα, υπολείμματα υλικών, κ.λπ. θα συλλέγονται και θα απομακρύνονται.

Χώροι υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών. Θα δημιουργηθούν στο εργοτάξιο πρόχειροι χώροι υγιεινής.

➤ Στο εργοτάξιο θα διαμορφωθεί μικρό φαρμακείο με τα απαραίτητα είδη πρώτων βοηθειών. Σε εμφανή θέση δίπλα στο φορητό φαρμακείο θα αναγράφονται η διεύθυνση και το τηλέφωνο του πλησιέστερου φαρμακείου και υγειονομικού σχηματισμού που καλύπτει την περιοχή. Οι χώροι πρώτων βοηθειών πρέπει να είναι κατάλληλα εξοπλισμένοι με υλικά πρώτων βοηθειών, να είναι εύκολα προσπελάσιμοι με φορεία και να φέρουν σήμανση σύμφωνα με το Π.Δ. 105/95 «Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε

συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ» (67/Α). Η διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου της τοπικής υπηρεσίας παροχής πρώτων βοηθειών πρέπει να επισημαίνεται ευκρινώς.

- Ο περιβάλλον χώρος και η περίμετρος του εργοταξίου πρέπει να έχουν ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφραγή, ώστε να είναι ευκρινώς ορατοί και αναγνωρίσιμοι. Στη διάθεση των εργαζομένων στο εργοτάξιο πρέπει να τίθεται πόσιμο νερό σε επαρκή ποσότητα στους χώρους εργασίας τους.

II. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Παρά το γεγονός ότι οι δασικές εργασίες γίνονται εντός αστικής ζώνης, δεν είναι πολύ βαριές και επίπονες και ότι η συχνότητα των μικροατυχημάτων είναι μέτρια επιβάλλεται η σωστή οργάνωση των εργοταξίων, για την αντιμετώπιση των εκτάκτων περιστατικών και την παροχή Α' Βοηθειών.

Ένα τέτοιο σχέδιο οργάνωσης θα πρέπει να καταστρώνεται από νωρίτερα, δηλαδή πριν να αρχίσουν οι δασικές εργασίες, για όλες τις περιοχές εργασίας και να καλύπτει όλο το προσωπικό και τον εξοπλισμό πρώτων βοηθειών, τα μέσα επικοινωνίας και τους τρόπους μεταφοράς των τυχόν πασχόντων, σε μεγαλύτερες Νοσοκομειακές μονάδες. Κάθε εργάτης πρέπει να γνωρίζει στις περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης τις δυνατότητες και τα απαραίτητα μέτρα που προσφέρονται για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση που θα του συμβεί.

Πρέπει ο εργοδότης και οι επιστάτες να συμμορφώνονται και να τηρούν πιστά το σχέδιο της οργάνωσης που καταστρώνεται για τις περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης. Πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ατυχήματος ή αιφνίδιας ασθένειας πρέπει να δίνονται από το νοσηλευτικό προσωπικό του κοντινότερου Νοσοκομείου, ή ένα εκπαιδευμένο στην παροχή πρώτων βοηθειών πρόσωπο, εφόσον βέβαια δεν θα υπάρχει μεγάλη καθυστέρηση. Αρκετά μέσα και προσωπικό για την παροχή πρώτων βοηθειών πρέπει να διαθέτονται αμέσως και εύκολα στους καταυλισμούς, στις θέσεις εργασίας, κατά τη διάρκεια των δασικών εργασιών.

Επίσης είναι απαραίτητο το κινητό τηλέφωνο, ο ασύρματος κλπ., για να ειδοποιείται γιατρός ή μεταφορικό μέσον για τον ασθενή. Όλα τα τραύματα πρέπει να αναφέρονται και να περιποιούνται όσο και αν είναι ελαφρά και επιπόλαια εξωτερικά, γιατί μπορεί να συνοδεύονται με σοβαρότερες εσωτερικές ζημιές π.χ. εσωτερική αιμορραγία κ.α.

III. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Κάθε εργοτάξιο ή καταυλισμός πρέπει να έχει το απαραίτητο φαρμακευτικό εξοπλισμό που πρέπει να αποτελείται κυρίως από επιδέσμους, αποστειρωμένες

γάζες, κομπρέσες, αντισηπτικά, επικολλητική ταινία, βαμβάκι, λαβίδες, ψαλίδια, αιμοστατικές ταινίες αντιοφειϊκούς όρους, παυσίπονα, αμμωνία και αλοιφές για τα τσιμπήματα των εντόμων, οξυζενέ, οινόπνευμα για εγκαύματα κ.λπ. Επίσης μερικώς απαραίτητα στους χώρους αυτούς είναι τα πρόχειρα φορεία, για την μεταφορά των ασθενών.

Για τα εργοτάξια εντός κατοικημένων περιοχών τα παρακάτω είδη είναι απαραίτητα να περιέχονται στο φαρμακείο του εργοταξίου ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων:

A/A	ΕΙΔΟΣ	1-25	25-50	51-100
1	Αντισηπτικό διάλυμα ιωδίου	1	1	1
2	Σκεύασμα για κάψιμο	1	2	3
3	Οινόπνευμα	1	1	1
4	Οξυζενέ	1	1	1
5	Εισπνεύσιμη αμμωνία	1	2	2
6	Αποστειρωμένες γάζες	1	2	3
7	Επίδεσμοι γάζας	2	4	6
8	Τριγωνικοί επίδεσμοι	1	1	1
9	Ελαστικός επίδεσμος	1	1	1
10	Λευκοπλάστ ρολλό	2	2	2
11	Ύφασμα καθαρισμού	1	1	1
12	Υγρό σαπούνι	1	1	1
13	Ψαλίδι	1	1	1
14	Τσιμπίδα	1	1	1
15	Βαμβάκι	1	1	1
16	Αντισταμινική αλοιφή	1	1	1
17	Σπασμολυτικό	1	1	1
18	Γάντια μιας χρήσης	1	1	1
19	Φυλλάδιο πρώτων βοηθειών	1	1	1

Για εργοτάξια εκτός κατοικημένων περιοχών, το φαρμακείο του εργοταξίου πρέπει να περιέχει επιπλέον:

A/A	ΕΙΔΟΣ	1-25	25-50	51-100
20	Ενέσιμο κορτιζονούχο	1	1	1
21	Σύριγγες πλαστικές	6	6	6
22	Δισκία αντιδιαρροικά	1	1	1
23	Δισκία αντιόξινα	1	1	1

ΤΜΗΜΑ Ε΄: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ακολουθούν περιγραφές για τις ακόλουθες διαδικασίες ασφαλείας:

1. Διαδικασία Περιήφραξης
2. Διαδικασία Πινακίδων Ασφαλείας
3. Διαδικασία Ενημέρωσης Προσωπικού σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας
4. Διαδικασία Εκπαίδευσης σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας
5. Διαδικασία Χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας
6. Διαδικασία για την Παρακολούθηση των Πυροσβεστικών Μέσων
7. Διαδικασία Επιβολής Επίπληξης
8. Διαδικασία Διαχείρισης Ελαττωματικού Εξοπλισμού
9. Διαδικασία Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων
10. Διαδικασία Αναφοράς Ατυχήματος

1.«Διαδικασία Περιήφραξης»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι να εξασφαλισθεί η εκτέλεση των εργασιών περιήφραξης σύμφωνα με τους ισχύοντες Ελληνικούς Κανονισμούς και πρότυπα ανάλογα με τις απαιτήσεις του έργου. Σχετική νομοθεσία:

- ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού".
- ΠΔ16/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ".

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά όλες τις εργασίες περιήφραξης από τον υπεύθυνο του έργου.

Περιγραφή Διαδικασίας

α. Επικίνδυνοι χώροι εργασίας

Λόγω της φύσης των δασικών εργασιών, οι χώροι εργασίας δεν μπορούν να περιφραχτούν. Η μόνη περίπτωση περιήφραξης χώρου είναι αυτή του εργοταξίου και ειδικότερα εκεί που αποθηκεύονται εύφλεκτα υλικά και επικίνδυνα εργαλεία.

β. Χώροι φύλαξης και εγκατάστασης εξοπλισμού και υλικών

Όλα τα εργοτάξια, θέσεις εργασίας και χώροι στους οποίους φυλάσσεται εξοπλισμός μεγάλης αξίας, αποθηκεύονται εύφλεκτα και γενικά επικίνδυνα για την ασφάλεια και την υγεία υλικά. Θα πρέπει να υπάρχει περιήφραξη που θα είναι συνεχής και θα διακόπτεται μόνο στα σημεία προσπέλασης του εργοταξίου.

Τύποι Περιφράξης

1. Προσωρινή ξύλινη περίφραξη, αποτελούμενη από μαδέρια και δοκίδες.
2. Προσωρινή περίφραξη ύψους 1,00μ, αποτελούμενη από ελαφρά, κινητά μέρη ή από μεταλλικό πλαίσιο και χαλύβδινο πλέγμα.
3. Ερυθρόλευκες, εύκαμπτες κορδέλες.

Περιπτώσεις Υποχρεωτικής Περιφράξης Έργου

ΣΚΟΠΟΣ	ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ	ΤΥΠΟΙ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ
Αποφυγή επαφής με επικίνδυνα στοιχεία	Μηχανισμοί μετάδοσης κίνησης και οι διαδρομές τους, στρόφαλοι, μάντες κλπ. Μεταφορικός εξοπλισμός, ταινίες κάδοι κλπ. Κινητά και περιστρεφόμενα μέρη μηχανημάτων. Προεξέχοντα εξαρτήματα, αιχμηρά αντικείμενα. Ανισόπεδα επίπεδα <0,1μ.	<0.50μ - 1,00μ >0,50μ - 2,00μ >0,50μ - 2,00μ >0,50μ - 2,00μ όλοι
Προστασία από την πτώση αντικειμένων και υλικών	Στόμια πλήρωσης ή υπερχειλίσης δεξαμενών, κλπ, ευρισκόμενα σε ύψος. Στόμια τροφοδοσίας ευρισκόμενα σε ύψος, αναμηκτιρίων, θραυστήρων. Χώροι εργασίας ανυψωτικών μηχανημάτων. Χώροι κοντά σε εργασίες που εκτελούνται σε κάποιο ύψος. Χώροι κοντά σε κοκκώδη χύδην υλικά.	Όλοι Όλοι Όλοι Όλοι Όλοι
Προστασία κατά πτώσης από ύψος άνω του 1,00μ	Προσωρινές κατασκευές: ικρίωματα, σκάλες, ξυλότυποι, κ.λ.π. Χώροι στους οποίους εκτελούνται χωματοουργικά: εκσκαφές ορυγμάτων, τάφρων κλπ. Υπερυψωμένοι θάλαμοι χειρισμού μηχανημάτων: Γερανοί, χωματοουργικά μηχανήματα, αναδιπλούμενες πλατφόρμες κλπ. Δεξαμενές υγρών ή λεπτόκοκκων υλικών με χείλος <0,90μ.	Όλοι Όλοι Όλοι
Προστασία χώρων και εγκαταστάσεων από τις ενέργειες τρίτων	Βανδαλισμός, δολιοφθορά κλοπή υλικών και υποκλοπή μεθόδων εργασίας. Προστασία εξοπλισμού. Προστασία ανθρώπινων ζώων.	Όλοι Όλοι Όλοι

2. «Διαδικασία Πινακίδων Ασφαλείας»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι να εφοδιαστούν όλοι οι χώροι εργασίας του εργοταξίου με πινακίδες ασφαλείας, σύμφωνα με τα:

α.ΠΔ422/79: “Περί συστήματος σηματοδότησεως ασφαλείας εις τους χώρους εργασίας”.

β.ΠΔ105/95: “Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφαλείας και υγείας την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ”.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους όπου πρέπει, σύμφωνα με το ΠΔ105/95, αριθμ. 3, να αναρτηθούν «σιωπηλά» μηνύματα για τους εργαζόμενους, προκειμένου να τους:

- Πληροφορούν για υφιστάμενες απαγορεύσεις που ισχύουν στον χώρο εργασίας τους.
  - Προειδοποιούν για ενδεχόμενους κινδύνους που υπάρχουν στον χώρο εργασίας τους.
- Υπενθυμίζουν κάποια συγκεκριμένη υποχρέωσή τους.
- Επισημαίνουν κάποιες σημαντικές πληροφορίες καθώς και το σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

Περιγραφή Διαδικασίας

Πριν από την έναρξη των εργασιών σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας, εργοτάξιο ή κλειστή θέση εργασίας, πρέπει να εγκατασταθεί σύστημα πληροφόρησης, αποτελούμενο από πινακίδες ασφαλείας και επιφάνειες σημασμένες με ειδικά σχέδια και επιγραφές.

- Ο υπεύθυνος εργοταξίου εκπονεί κατάλληλο σχέδιο έκτακτης ανάγκης που απαιτείται για την εκκένωση και πυρόσβεση του χώρου ευθύνης του και είναι υπεύθυνος για την διάσωση και παροχή πρώτων βοηθειών σε τραυματίες σε περίπτωση ατυχήματος. Επίσης υποχρεούται να επιλέξει τις ενδεδειγμένες πινακίδες ασφαλείας και να μεριμνήσει για την ορθή τοποθέτησή τους.
- Ο υπεύθυνος εργοταξίου θα φροντίζει να επιθεωρούνται οι πινακίδες ασφαλείας καθημερινά και θα μεριμνά για την άμεση αποκατάσταση ή αντικατάσταση όσων πινακίδων έχουν υποστεί ζημιές.

Σήματα Ασφαλείας

Ακολουθεί κατάλογος των σημάτων ασφαλείας ανά τύπο σήματος.

ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

Γενικά χαρακτηριστικά:

Κυκλικό σχήμα.

Μαύρο εικονοσύμβολο σε λευκό φόντο με κόκκινη περίμετρο και γραμμή που κατεβαίνει από αριστερά προς τα δεξιά υπό γωνία 45°.

Το κόκκινο καλύπτει τουλάχιστον το 35% της επιφάνειας της πινακίδας.

Απαγορεύεται
το κάπνισμα

Απαγορεύεται
η χρήση γυμνής φλόγας
και το κάπνισμα

Απαγορεύεται
η διέλευση των πεζών

Απαγορεύεται η
κατάσβεση με νερό

ΣΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

Γενικά χαρακτηριστικά:

Κυκλικό σχήμα.

Λευκό σύμβολο σε μπλε φόντο.

Το μπλε καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Υποχρεωτική προστασία των ματιών

Υποχρεωτική προστασία του κεφαλιού

Υποχρεωτική προστασία των αυτιών

Υποχρεωτική προστασία των αναπνευστικών οδών

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

Γενικά χαρακτηριστικά:

Τριγωνικό σχήμα.

Μαύρο εικονοσύμβολο σε κίτρινο φόντο με μαύρο περίγραμμα.

Το κίτρινο φόντο καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Εύφλεκτες ύλες ή και υψηλή θερμοκρασία
[Ελλείψει ειδικής πινακίδας για υψηλή θερμοκρασία]

Εκρηκτικές ύλες

Τοξικές ύλες

Διαβρωτικές ύλες

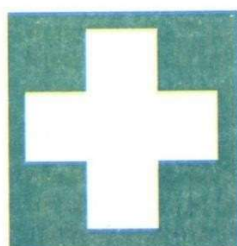
ΣΗΜΑΤΑ ΔΙΑΣΩΣΗΣ Η ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Γενικά χαρακτηριστικά:

Ορθογώνιο ή τετραγωνικό σχήμα.

Λευκό σύμβολο σε πράσινο φόντο.

Το πράσινο καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Πρώτες βοήθειες

Φορείο

Θάλαμος καταϊνισμού ασφαλείας

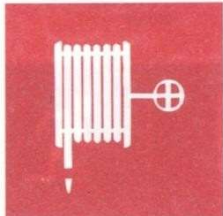
ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Γενικά χαρακτηριστικά:

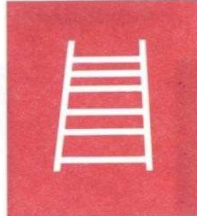
Ορθογώνιο ή τετράγωνο σχήμα.

Λευκό σύμβολο σε κόκκινο φόντο.

Το κόκκινο καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας.

Πυροσβεστική μάνικα

Σκάλα

Πυροσβεστήρας

Τηλέφωνο για την καταπολέμηση πυρκαγιών

3. «Διαδικασία Ενημέρωσης Προσωπικού σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας»

Σκοπός

Η εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα ασφαλούς εργασίας και η επικοινωνία μεταξύ του κατώτερου προσωπικού (βοηθοί, εργάτες, τεχνικοί) και της διεύθυνσης σε κάθε εργοτάξιο προς όφελος της ασφάλειας, ποιότητας και παραγωγικότητας του έργου.

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
- β. Ν168/85: "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
- γ. ΠΔ16/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ".
- δ. ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- ε. ΠΔ305/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- στ. ΠΔ19/99: "Τροποποίηση του ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αναφέρεται στο εργοτάξιο και τα συνεργεία.

Ειδικές απαιτήσεις

Για την εφαρμογή της διαδικασίας χρησιμοποιείται το έντυπο: «Αναφορά ενημέρωσης των Εργαζομένων σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας».

Περιγραφή της διαδικασίας

Οι ενημερώσεις των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας της εργασίας θα λαμβάνουν χώρο σε τακτά χρονικά διαστήματα και το αργότερο κάθε τρεις εβδομάδες. Τα πρακτικά των ενημερώσεων πρέπει να καταγράφονται σε ειδικό φυλλάδιο που θα ονομάζεται: «Αναφορά ενημέρωσης των εργαζομένων σε θέματα ασφαλείας της εργασίας» και να υπογράφεται από όλους όσους παρακολούθησαν την ενημέρωση. Το έντυπο αυτό θα πρέπει να είναι πάντα διαθέσιμο στο εργοτάξιο.

4. «Διαδικασία Εκπαίδευσης σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι η εκπαίδευση του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και η συνεχιζόμενη εκπαίδευση του υπάρχοντος προσωπικού σε θέματα ασφάλειας. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. Ν168/85: “Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων”.
- β. ΠΔ16/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ”.
- γ. ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.
- δ. ΠΔ305/96: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ”.
- στ. ΠΔ19/99: “Τροποποίηση του ΠΔ17/96: “Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ”.

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά το προσωπικό.

Ειδικές Απαιτήσεις

Στο νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό δίδεται ειδικό εγχειρίδιο με τίτλο: «Γενικές Οδηγίες Ασφάλειας και Υγιεινής της Εργασίας». Όσοι παραλαμβάνουν το εγχειρίδιο, υπογράφουν στην πρώτη σελίδα την βεβαίωση παραλαβής, η οποία αποστέλλεται στο τμήμα Προσωπικού και αντίγραφο του φυλάσσεται στο Εργοτάξιο.

Όσοι παρακολουθούν την συνεχιζόμενη εκπαίδευση καταγράφονται στο ειδικό έντυπο “Κατάσταση Εκπαιδευθέντων”. Τα ονόματα, οι ειδικότητες και η υπογραφή όλων των εκπαιδευθέντων καταγράφεται στην “Κατάσταση Εκπαιδευθέντων”.

Περιγραφή διαδικασίας

- α. Εκπαίδευση νεοπροσληφθέντων: Η εκπαίδευση του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού περιλαμβάνει τα ακόλουθα θέματα:
  - Τις ευθύνες του προσωπικού κατά την ισχύουσα νομοθεσία
  - Την αναφορά και διάθεση ανασφαλών συνθηκών στο εργοτάξιο
  - Πληροφορίες και υποδείξεις για την χρήση μέσων ατομικής προστασίας της κεφαλής, των οφθαλμών, των αυτιών, του προσώπου, του αναπνευστικού, των χεριών κλπ.
  - Οδηγίες για την χρήση ζων ασφαλείας και σχοινιών διάσωσης

- Μαθήματα ευταξίας
- Οδηγίες σχετικές με την πυροπροστασία
- Οδηγίες για τις απαραίτητες ενέργειες σε περίπτωση ατυχήματος
- Οδηγίες για την διακίνηση υλικών και την ανάρτηση φορτίων
- Απαιτήσεις και διαδικασίες ειδικών έργων και κατασκευών
- Οδηγίες για την κυκλοφορία στους χώρους εργασίας
- Οδηγίες και συστάσεις για την χρήση εργαλείων

Η εκπαίδευση θα λαμβάνει χώρα τις ίδιες πάντα ώρες, όποτε προσλαμβάνονται οι νέοι εργαζόμενοι.

β. Συνεχιζόμενη εκπαίδευση: Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση θα λαμβάνει χώρα στο εργοτάξιο όποτε απαιτείται. Ο ακόλουθος κατάλογος θεμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, στον οποίο μπορούν να προστεθούν όσα θέματα θεωρηθούν απαραίτητα είναι ενδεικτικός και όχι περιοριστικός:

Πρώτες βοήθειες

Πυρασφάλεια - πυρόσβεση

Σχέδιο έκτακτης ανάγκης

- Χρήση ατομικού εξοπλισμού προστασίας.

(υπόδειγμα εντύπου)

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

- Η ασφάλεια και υγεία του κάθε εργαζόμενου είναι υπεράνω κάθε υλικής ζημιάς.
- Απαγορεύεται οποιοδήποτε εργασία θέτει σε κίνδυνο τη ζωή του εργαζόμενου.
- Το προσωπικό υποχρεούνται να φορά στολή εργασίας (γιλέκο), παπούτσια ασφαλείας και κράνος (το κράνος απαιτείται στις ζώνες στις οποίες εκτελούνται εργασίες για την ολοκλήρωση του έργου) κατά την παραμονή του στο εργοτάξιο.
- Η πρόσβαση στους χώρους του εργοταξίου επιτρέπεται μόνο σε εξουσιοδοτημένο και εντεταλμένο προσωπικό.
- Επισκέπτες καταγράφονται στο βιβλίο ημερολογίου-επισκεπτών, ενημερώνονται για τις κανόνες ασφαλείας, και υποχρεούνται να φορούν κράνη εφόσον πλησιάζουν ζώνες στις οποίες εκτελούνται εργασίες για την ολοκλήρωση του έργου.
- Δεν επιτρέπεται η πρόσβαση στο χώρο εκτέλεσης των εργασιών σε ανήλικους.
- Σε οποιοδήποτε περίπτωση ατυχήματος, σοβαρής ζημιάς, ενημερώνεται ο Υπεύθυνος Μηχανικός του έργου, ο Τεχνικός Ασφαλείας, και η αρμόδια Υπηρεσία π.χ. Πυροσβεστική Υπηρεσία σε περίπτωση μη ελεγχόμενης κατάστασης.
- Οι εργασίες πρέπει να προγραμματίζονται έγκαιρα, ώστε να προλαμβάνεται κάθε σπουδή και να εξασφαλίζεται η καλή οργάνωση, ο έλεγχος και η σωστή καθοδήγηση των συνεργείων. Ο προγραμματισμός πρέπει να περιλαμβάνει και εναλλακτικές λύσεις για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων.
- Να δίνονται συγκεκριμένες και σαφείς οδηγίες και να επιβλέπονται από ικανό και έμπειρο επιστάτη.
- Να εφαρμόζετε τους κανόνες Υγιεινής και Ασφάλειας της εργασίας και να υπακούτε στις εντολές των υπευθύνων.
- Να ακολουθείτε πιστά τα σήματα των πινακίδων ασφαλείας.
- Να τηρείτε τις διατάξεις των διαδικασιών ασφαλείας που υπάρχουν στην εργασία σας.
- Να διαλέγετε και να εφαρμόζετε ασφαλής μεθόδους εργασίας, παίρνοντας τις απαραίτητες προφυλάξεις για τον εαυτό σας και τους άλλους.
- Ρωτήστε τον προϊστάμενό σας αν δεν γνωρίζετε ποιος είναι ο ασφαλής τρόπος εργασίας ή αν δεν καταλαβαίνετε τις οδηγίες εργασίας.
- Η άγνοια του ασφαλούς τρόπου εργασίας δεν σας δικαιολογεί σε περίπτωση παράληψής του.
- Να διαλέγετε τα σωστά εργαλεία κάθε φορά.
- Πριν αρχίσετε οποιαδήποτε εργασία σκεφθείτε τους πιθανούς κινδύνους στους οποίους μπορεί να εκτεθείτε εσείς και οι συνάδελφοί σας.
- Φροντίστε για την ασφάλεια του διπλανού σας όπως θα θέλατε να φροντίζει εκείνος για εσάς.
- Πριν αρχίσετε μια εργασία βεβαιωθείτε ότι ξέρετε τι ακριβώς θα κάνετε, ότι έχετε τα κατάλληλα εργαλεία και ότι διαθέτετε τις απαραίτητες γνώσεις και σωματικές δυνάμεις για την εκτέλεσή της.
- Μην ρισκοκινδυνεύετε και μην εκθέτετε τον εαυτό σας και τους άλλους σε κίνδυνο.
- Μην αναπαύεστε σε επικίνδυνους χώρους.
- Φροντίστε να αναπαύεστε αρκετά. Είναι απαραίτητη προϋπόθεση για ασφαλή εργασία.
- Μην καταναλώνετε οινοπνευματώδη ποτά κατά την διάρκεια της εργασίας σας.

- Μην εισέρχεστε και μην παραμένετε στον χώρο εργασίας σας και βεβαίως μην εργάζεστε εάν είστε μεθυσμένοι.
- Μην παρενοχλείτε, μεταπορίζετε, αφαιρείτε ή καταστρέφετε εγκαταστάσεις χωρίς την άδεια του προϊσταμένου σας.
- Μην παρεμποδίζετε την εφαρμογή των μεθόδων πρόληψης ατυχημάτων και υγιεινής εργασίας.
- Να χρησιμοποιείτε πάντα τα Μέσα Ατομικής Προστασίας που προβλέπονται για την εργασία σας.
- Μην έχετε την πλάτη σας γυρισμένη προς το κενό όταν τραβάτε βαρύ φορτίο.
- Μην στέκεστε κάτω από κρεμασμένα φορτία ή κοντά σε τεντωμένα σχοινιά ή συρματόσχοινα.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Να χρησιμοποιείτε τα προβλεπόμενα ασφαλή μέσα πρόσβασης ή εξόδου.
- Να ακολουθείτε πιστά τις σημάσεις κυκλοφορίας στον χώρο της εργασίας σας.
- Απαγορεύεται να επιβιβάζετε σε οχήματα και γενικά σε οποιοδήποτε μηχάνημα δεν έχει μελετηθεί και κατασκευασθεί για την μεταφορά ανθρώπων.
- Φροντίστε να παραμένουν ελεύθεροι από αντικείμενα, εργαλεία, υλικά και άλλα εμπόδια οι χώροι εργασίας και κυκλοφορίας.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ

- Προσέξτε τις ανωμαλίες του φυσικού εδάφους. Η ρίψη είναι η πιο επικίνδυνη εργασία λόγω της διάστασης των δέντρων και των ισχυρών κλίσεων. Επίσης η κακή χρήση και συντήρηση των εργαλείων και μηχανημάτων υλοτομίας συντελούν στην αύξηση της επικινδυνότητας.
- Κατά την διάρκεια κακοκαιρίας οι περισσότερες δασικές εργασίες πρέπει να αποφεύγονται. Ειδικότερα με θυελλώδη καιρό δεν πρέπει να διεξάγονται υλοτομικές εργασίες γιατί η κατεύθυνση ρίψης του δέντρου δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί και υπάρχει σοβαρός κίνδυνος ατυχήματος..
- Ειδική φροντίδα και επιμέλεια χρειάζεται όταν διεξάγονται εργασίες σε πλαγιές με ισχυρές κλίσεις. Κατά κανόνα σε τέτοιες θέσεις οι εργασίες ρίψης, διαμόρφωσης και μετατόπισης περιέχουν μεγάλους κινδύνους και θα πρέπει οι εργασίες αυτές να σχεδιάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι εργάτες να μην εκτίθενται σε κίνδυνο από κυλιόμενους κορμούς.
- Βεβαιωθείτε ότι η θερμοκρασία είναι κατάλληλη για εργασία. Κατά την διάρκεια θύελλας με αστραπές, είναι φρόνιμο οι εργάτες να απομακρύνονται από τα μεταλλικά αντικείμενα, από ογκώδεις βράχους καθώς και από κορυφές λόφων και μεμονωμένα δέντρα γιατί υπάρχει κίνδυνος ηλεκτροπληξίας. Στις περιοχές αυτές το προσωπικό πρέπει να παραμένει μέσα στα αυτοκίνητα ή σε άλλους ασφαλείς χώρους. Επίσης δεν πρέπει να κατασκευάζονται ή να τοποθετούνται προσωρινά ή μόνιμα οικήματα διαμονής προσωπικού σε κεραυνόπληκτες θέσεις.
- Όλα τα μέσα (εργαλεία και μηχανές) πρέπει να ελέγχονται για να διαπιστωθεί κατά πόσον πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές ασφάλειας και αντοχής.
- Κατά την διάρκεια κάθε εργασίας, το εργοτάξιο πρέπει να τηρείται όσο το δυνατόν ελεύθερο και καθαρό και να υπάρχει διαθέσιμος άνετος χώρος για να καταφεύγουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης τα διάφορα μηχανοκίνητα μέσα για επισκευές και αντικαταστάσεις.

ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ

1. Χειροκίνητα εργαλεία

α. Γενικά

Τα ατυχήματα που οφείλονται στα χειροκίνητα εργαλεία σχετίζονται με τον κακό χειρισμό από τους δασεργάτες ή στην ελαττωματική κατασκευή τους. Για την πρόληψη και μείωση των ατυχημάτων θα πρέπει να τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και να κατασκευάζονται από υλικά άριστης ποιότητας. Το προσωπικό θα πρέπει να τηρεί τους παρακάτω κανόνες ασφαλείας:

- Να χρησιμοποιείτε πάντα τα κατάλληλα εργαλεία στην ανάλογη εργασία κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο
- Να διατηρείτε τα εργαλεία σε καλή κατάσταση με συνεχή έλεγχο και συντήρηση, για να μην καταπονείτε τον οργανισμό σας και επηρεάζετε η απόδοσή του
- Να εξασφαλίζετε η κατάλληλη μεταφορά και ασφαλή φύλαξη των διαφόρων εργαλείων και ειδικότερα αυτών που έχουν οξείες ακμές ή αιχμές και να τοποθετούνται μέσα σε προστατευτικά καλύμματα ή θήκες ώστε να προλαμβάνεται ο κίνδυνος τραυματισμού από αυτά.
- Να γίνεται τακτική επιθεώρηση των χρησιμοποιούμενων εργαλείων για να διαπιστώνεται κατά πόσο πληρούν τους όρους ασφάλειας (π.χ. τα επί μέρους τμήματα του εργαλείου να είναι σταθερά, τα τέμνοντα μέρη να είναι ακονισμένα καλά, οι χειρολαβές δεν είναι φθαρμένες κ.λ.π.)
- Να αντικαθίστανται όταν διαπιστώνετε ότι τα εργαλεία είναι επικίνδυνα λόγω φθοράς ή παλαιώσης
- Να χρησιμοποιείτε τα ατομικά προστατευτικά μέσα με σκοπό την ελάττωση του κινδύνου πρόκλησης ατυχήματος

β. Ειδικά για κάθε εργαλείο

1. Στειλιοί (στειλιάρια - λαβές). Οι ξύλινες λαβές των χειροκίνητων εργαλείων πρέπει:
  - Να είναι κατασκευασμένες από σκληρό και ευθύνο ξύλο απαλλαγμένο από ρόζους και ρωγμές.
  - Να έχουν κατάλληλο σχήμα και διαστάσεις και να προσαρμόζονται προσεκτικά και σταθερά στα μεταλλικά μέρη του εργαλείου
  - Να είναι λείες και χωρίς προεξοχές ή απότομες γωνίες που θα προκαλούν μικροτραυματισμούς στους εργάτες.

2. Κοπτερά εργαλεία. Βασικοί κανόνες πρόληψης ατυχήματος από τα εργαλεία αυτά είναι:
  - Όταν δεν χρησιμοποιούνται πρέπει κατά την μεταφορά τους να έχουν τις κοπτερές τους ακμές καλυμμένες.
  - Όλα τα κοπτερά εργαλεία πρέπει να συντηρούνται καλά γιατί δεν αποδίδουν αποτελεσματικά με αποτέλεσμα να καταπονούν τον εργαζόμενο και να αυξάνουν τον κίνδυνο ατυχήματος.
  - Μετά την χρήση τους πρέπει να αποθηκεύονται σε κλειστούς χώρους ή κιβώτια και να τοποθετούνται με τάξη.

3. Εργαλεία κρούσης. Τραύματα προκαλούνται επίσης από τα εργαλεία κρούσης όπως είναι οι σφήνες και οι σφύρες σχισμού που χρησιμοποιούνται κατά την διαδικασία της ρίψης και της διαμόρφωσης. Κατά την κρούση στην κεφαλή της σφήνας αποσπώνται τεμαχίδια μετάλλου και υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσουν ατύχημα είτε σε αυτόν που τη χειρίζεται είτε σε αυτόν που βρίσκεται πλησίον. Οι μεταλλικές σφήνες πρέπει να αντικατασταθούν με σφήνες από ξύλο ή αλουμίνιο που μειώνουν τον κίνδυνο μείωσης ατυχήματος.
4. Σχοινιά – αλυσίδες – συρματόσχοινα. Τα σχοινιά, οι αλυσίδες και τα συρματόσχοινα χρησιμοποιούνται στις δασικές εργασίες ιδιαίτερα κατά την διεξαγωγή της μετατόπισης και μεταφοράς του ξύλου. Όλα τα παραπάνω πρέπει να κατασκευάζονται από δόκιμο υλικό και να είναι καλής κατασκευής. Επίσης ο συντελεστής ασφαλείας τους πρέπει να είναι πέντε φορές μεγαλύτερος από το όριο του φορτίου ασφαλείας. Τα συρματόσχοινα ενδείκνυνται σε σχέση με τις αλυσίδες γιατί είναι ελαφρότερα, πιο εύχρηστα και ασφαλέστερα σε υψηλές τάσεις (φορτία). Για την πρόληψη των ατυχημάτων θα πρέπει για το καθένα από τα παραπάνω εξαρτήματα να τηρούνται οι παρακάτω κανόνες ασφαλείας:

Συρματόσχοινα:

- Τα συρματόσχοινα πρέπει να κατασκευάζονται από χάλυβα σύμφωνα με τις ειδικές προδιαγραφές που έχουν καθιερωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλη αρμόδια αρχή. Το όριο ασφαλείας πρέπει να είναι πέντε φορές μεγαλύτερο από το κανονικό φορτίο που μπορεί να φέρει.
- Συρματόσχοινα που λειτουργούν σε ανυψωτικά μηχανήματα ή μεταφορικά μέσα πρέπει να είναι μονοκόμματα και να μην έχουν κόμπους ή ακανόνιστες συστροφές.
- Τα άκρα τους πρέπει να συσφίγγονται ή να στερεοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι συρματινοί πλόκαμοι τους να μην χαλαρώνουν.
- Οι συνδέσεις και οι συσφίξεις πρέπει να εξετάζονται με επιμέλεια σε κανονικά χρονικά διαστήματα και οι διάφοροι συνδετήρες να σφίγγονται όταν παρουσιάζουν σημεία χαλάρωσης.
- Για να διατηρούνται εύκαμπτα και να μην προσβάλλονται από σκουριά πρέπει να λιπαίνονται τακτικά.
- Όταν έχουν χρησιμοποιηθεί υπερβολικά πρέπει να αντικαθίστανται.
- Δεν πρέπει να χειρίζονται με γυμνά χέρια αλλά πάντα με την χρήση γαντιών.

Σχοινιά:

- Τα χρησιμοποιούμενα σχοινιά πρέπει να είναι κατασκευασμένα από καλής ποιότητας ίνες.
- Πριν χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να ελέγχονται μήπως και έχουν υποστεί αλλοιώσεις ή φθορές, αποχρωματισμό ή αποσύνθεση και να αποφεύγεται η χρήση τους.
- Δεν πρέπει να τρίβονται σε τραχείες και ανώμαλες επιφάνειες ή να έρχονται σε επαφή με οξέα ή αλκάλια.
- Δεν πρέπει να προσδένονται σε στηρίγματα που έχουν κοπτερές ακμές ή τραχείες επιφάνειες και να καταπονούνται υπερβολικά.
- Ο συντελεστής ασφαλείας πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 φορές μεγαλύτερος από το κανονικό φορτίο τους.

Αλυσίδες:

- Οι αλυσίδες ανύψωσης πρέπει να κατασκευάζονται από σίδηρο ή ατσάλι και πάντα σύμφωνα με τις πρότυπες προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλης αρμόδιας αρχής.
- Οι αλυσίδες που χρησιμοποιούνται σε μηχανές ανύψωσης και μεταφοράς πρέπει να αποσύρονται όταν διαπιστώνεται ότι έχουν επιμηκυνθεί περισσότερο του 5% του μήκους τους και όταν φέρουν οφθαλμοφανή εξωτερικά μειονεκτήματα.
- Οι αλυσίδες πρέπει να επιδιορθώνονται μόνο από ικανά πρόσωπα που έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό.
- Οι αλυσίδες που περιτυλίσσονται σε τύμπανα ή σε αυλακώσεις τροχαλιών πρέπει να αλείφονται με λάδι ή κατάλληλο λίπος, σε κανονικά διαστήματα.
- Δεν επιτρέπεται να συνδέονται κομμάτια αλυσίδων με σύρματα ή να παρεμβάλλονται μεταλλικοί σύνδεσμοι μεταξύ κρίκων.
- Οι αλυσίδες πρέπει να ελέγχονται σε συχνά χρονικά διαστήματα μήπως και έχουν ρωγμές και ανοικτά σημεία συγκόλλησης.
- Οι κρίκοι της αλυσίδας πρέπει να είναι κολλημένοι με ηλεκτροκόλληση για να αντέχουν σε μεγάλες δυνάμεις.

2. Ηλεκτροκίνητα ή βενζινοκίνητα εργαλεία

- Να κρατάτε πάντα γερά τα περιστροφικά εργαλεία χειρός για να μην σας ξεφύγουν από το χέρι.
- Ελέγξτε τα εργαλεία υλοτομίας ώστε να μην ξεπεράσουν τον προορισμό τους
- Όταν χρησιμοποιείτε αλυσοπρίονο, προστατέψτε τον εαυτό σας και τους άλλους από τα εκτοξευόμενα σωματίδια.
- Να έχετε μεγάλη προσοχή κατά την χρήση βενζινοκίνητων εργαλείων, ή άλλων εργαλείων που παράγουν εξωτερικούς σπινθήρες, κατά την διάρκεια της εργασίας στο δάσος. Ενδέχεται να προξενήσετε πυρκαγιά.

ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ

- Μην εγκαταλείπετε μηχανήματα ενώ ακόμα λειτουργούν.
- Μην επεμβαίνετε σε χειριστήρια, μηχανήματα, ή άλλες συσκευές εφόσον δεν έχετε εντολή για την συντήρηση ή επισκευή τους.
- Μην χρησιμοποιείτε μηχανήματα και συσκευές για άλλο σκοπό από εκείνον που έχουν μελετηθεί και κατασκευασθεί.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΈΝΑΝΤΙ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

- Μην καπνίζετε σε χώρους ή εγκαταστάσεις επικίνδυνες για εκδήλωση πυρκαγιάς.
- Μην χρησιμοποιείτε μηχανές ή εργαλεία που προκαλούν σπινθήρες σε χώρους ή εγκαταστάσεις επικίνδυνες για έκρηξη ή πυρκαγιά.
- Μην χρησιμοποιείτε φωτιές για προσωπική εξυπηρέτηση.

(υπόδειγμα εντύπου)

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΦΥΛΛΑΔΙΟΥ ΟΔΗΓΙΩΝ

Ο-Η υπογεγραμμένος-η ..... ΤΟΥ
..... βεβαιώνω ότι μου ανεγνώσθη – παρέλαβα σήμερα
..... φυλλάδιο γενικών οδηγιών Ασφάλειας και Υγιεινής Εργασίας.

Ο / Η βεβαιών -ούσα

5. «Διαδικασία Χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας»

Σκοπός

ΝΑ εξασφαλισθεί η ορθή χρήση του κατάλληλου ατομικού εξοπλισμού ασφαλείας, σύμφωνα με τους Ελληνικούς κανονισμούς και πρότυπα. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. ΥΑ Β4373/1205/1993: “Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την 89/686/ΕΟΚ Οδηγία του Συμβουλίου της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας”.
- β. ΠΔ396/94: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τηνχρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”.
- γ. ΠΔ89/99: “Τροποποίηση του ΠΔ395/94: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενουςκατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου”.
- δ. ΠΔ304/00: “Τροποποίηση του ΠΔ396/94: “Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενουςκατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/655/ΕΟΚ”, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ΠΔ 89/99: “Τροποποίηση του ΠΔ395/94 σε συμμόρφωση με την Οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου”

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αναφέρεται σε όλες τις δραστηριότητες του έργου που απαιτούν χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία. Η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική για όλους, από την στιγμή της εισόδου στο εργοτάξιο μέχρι την αποχώρησή τους από αυτό, ανεξάρτητα από την ιδιότητά τους και τους λόγους της παρουσίας τους στο έργο.

Περιγραφή διαδικασίας

- Υποχρεώσεις του προσωπικού
Ο εργαζόμενος παραλαμβάνει τα βασικά είδη ατομικής προστασίας (κράνος, φόρμα, παπούτσια ασφαλείας) ανάλογα με το είδος της εργασίας που θα εκτελέσει. Ο εργαζόμενος υπογράφει χρεωστικό και είναι υπεύθυνος για το χορηγούμενο υλικό. Τα φθαρμένα και ακατάλληλα ΜΑΠ αντικαθίστανται από τον υπεύθυνο του εργοταξίου με την προσκόμιση του φθαρμένου – ακατάλληλου υλικού.
- Υποχρεώσεις για επισκέπτες
Το εργοτάξιο θα διαθέτει ικανή ποσότητα ΜΑΠ σε καλή κατάσταση για τους επισκέπτες και τους υπαλλήλους της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου Μαραθώνα.

ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Ο καλύτερος τρόπος προστασίας επιτυγχάνεται με την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας που σκοπό έχουν την πρόληψη των κινδύνων, ώστε να μην απειλείται η ζωή, η σωματική ακεραιότητα και υγεία του εργαζόμενου. Πολλές φορές όμως, παρόλο τις προσπάθειες που καταβάλλονται αυτά είναι πλημμελή και ανεπαρκή και δεν είναι δυνατόν να προλάβουν όλες τις περιπτώσεις κινδύνου και ατυχημάτων, διότι το αντικείμενο των δασικών εργασιών και συνθηκών εργασίας παρουσιάζει διαφορετικούς κινδύνους.

Μπορεί τα χρησιμοποιούμενα μέσα να έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τους κανόνες ασφαλείας, ο ίδιος ο εργαζόμενος όμως δεν είναι απόλυτα ασφαλής και κινδυνεύει. Ο κάθε εργαζόμενος κατά την ώρα εργασίας του πρέπει να φέρει όλα τα προστατευτικά μέσα ανάλογα από την φύση της εργασίας του. Έτσι ο υλοτόμος πρέπει να φέρει κράνος και τις ενισχυμένες μπότες, ο χειριστής αλυσοπρίονου να φορά τα ειδικά γάντια που απορροφούν τους κραδασμούς του μηχανήματος.

Οι πιο ευαίσθητες περιοχές του ανθρώπινου σώματος σε ατυχήματα είναι το κεφάλι, τα μάτια, τα χέρια (δάχτυλα), τα πόδια (δάχτυλα) και το στήθος με 10%. Από στατιστικά στοιχεία που υπάρχουν διαπιστώθηκε, ότι στις περιπτώσεις που οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό τους, ο ρυθμός και η σοβαρότητα των ατυχημάτων ήταν σχεδόν μηδενική.

Τα μέσα του ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού πρέπει να πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις για να εκπληρώσουν σωστά τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται. Επίσης πρέπει να είναι άνετα για να μην εμποδίζουν τον εργαζόμενο κατά την διάρκεια της εργασίας του. Η χρησιμοποίηση των ατομικών προστατευτικών μέτρων στις παραπάνω εργασίες έχει μεγάλη σημασία για τον εργάτη, λόγω της φύσης της δουλειάς του, γιατί στις δασοτεχνικές εργασίες δεν είναι δυνατή η εφαρμογή συλλογικών μέτρων προστασίας, επειδή τα διάφορα συνεργεία βρίσκονται διασκορπισμένα σε μεγάλη έκταση μέσα στο πάρκο. Τα κυριότερα μέσα ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού είναι:

1. Ατομικά μέσα προστασίας της κεφαλής
  - α) Κράνος: Προστατεύει το κεφάλι του εργαζομένου από αντικείμενα που εκτοξεύονται ή πέφτουν από ψηλά.
  - β) Ωτοασπίδες: Με αυτές προστατεύονται τα αυτιά του εργαζομένου από τους μεγάλους θορύβους που προέρχονται από την χρήση του αλυσοπρίονου. Ο υπερβολικός θόρυβος κάνει πολύ δύσκολη επικοινωνία μεταξύ των εργατών,

καλύπτει τον ήχο του σήματος κινδύνου και μπορεί να επιφέρει κωφότητα ή βαρηκοΐα. Εκτός απ' αυτά, όταν είναι εξαιρετικά επίπονος έχει τις ίδιες δυσάρεστες συνέπειες που έχει κάθε είδος κόπωσης. Ταυτόχρονα επιδρά στο νευρικό σύστημα του ανθρώπου με δυσάρεστα συμπτώματα όπως νευρικότητα, αϋπνία, μείωση της απόδοσης της εργασίας, ελάττωση της ικανότητας για συγκέντρωση της προσοχής. Ο θόρυβος μέχρι 35 dB είναι ανεκτός, από 35 μέχρι 60 είναι ενοχλητικός, από 60 μέχρι 75 επιβλαβής, από 95 και πάνω επικίνδυνος, ενώ στα 140dB φέρνει θάνατο.

- γ) Γυαλιά: Προστατεύουν τα μάτια των εργαζομένων από υλικά που εκτοξεύονται κατά την ώρα της εργασίας, όπως εξακρίδια υλοτομιών με τσεκούρι, πριονίδια που παράγονται κατά την χρήση αλυσοπρίονου, κατά την αποκλάδωση δένδρων, ξηρά τρόχιση κοπτερών εργαλείων (τσεκούρι) σε λειαντικό τροχό κ.ά.
2. Ατομικά μέσα προστασίας των χεριών (γάντια): Χρησιμοποιούνται για να προστατεύουν τα χέρια από κοψίματα, σκισίματα, αγκάθια και επιπλέον από το κρύο. Επίσης τα γάντια είναι απαραίτητα κατά τις εργασίες μετατόπισης του ξύλου, χειρισμού συρματόσχοιου και χρήσης λιπαντικών. Επίσης κατά την χρήση του αλυσοπρίονου χρησιμοποιούνται ειδικά γάντια με αφρώδες υλικό για να απορροφώνται οι κραδασμοί που προέρχονται από το μηχάνημα. Το σχήμα και το υλικό κατασκευής εξαρτάται από το είδος εργασίας που θα χρησιμοποιηθούν, όπως δερμάτινα κατά την χρήση αλυσοπρίονου, βαμβακερά ή μάλλινα κατά τις εργασίες μετατόπισης του ξύλου.
3. Ατομικά προστατευτικά μέσα των ποδιών (υποδήματα ασφαλείας): Τα υποδήματα ασφαλείας αποβλέπουν στην προστασία των εργατών στις περιπτώσεις που πέφτουν πάνω στα πόδια τους αντικείμενα και θα προκαλούν βλάβες στα δάχτυλα. Επίσης άλλη χρήση των υποδημάτων είναι να προλαμβάνουν ατυχήματα από πτώσεις ή ολισθήσεις των εργατών. Για αυτό το λόγο τα υποδήματα αυτά είναι ανάγκη να έχουν εσωτερική μεταλλική θωράκιση, να είναι ενισχυμένα με χονδρά μη ολισθαίνοντα αδιάβροχα πέλματα και να καλύπτουν επαρκώς το πόδι από τον αστράγαλο και πάνω. Επίσης ταυποδήματα πρέπει να διατηρούν τα πόδια ζεστά και ξηρά καθώς επίσης να είναι άνετα κατά το βάδισμα. Για τις εργασίες στο δάσος κατάλληλα υποδήματα είναι αυτά που κατασκευάζονται από δέρμα.

Ενδεικτικός κατάλογος μέσων ατομικής προστασίας

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΚΕΦΑΛΗΣ			
1.	Κράνος προστασίας κατάλληλο για υλοτομικές εργασίες	2.	Μάλλινο κάλυμμα κεφαλής για προστασία από το κρύο
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ			
1.	Διαφανής παρωπίδα	2.	Προσωπίδα από συρμάτινο πλέγμα
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΗΣ ΑΚΟΗΣ			
1.	Σφαιρίδια και βύσματα για αυτά	3.	Ωτοασπίδες που προσαρμόζονται στα προστατευτικά κράνη
2.	Ωτοασπίδες που καλύπτουν πλήρως το περύγιο του αυτιού	4.	Προστατευτικά μέσα κατά του θορύβου εξοπλισμένα με συσκευές ενδοεπικοινωνίας
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΩΝ			
1.	Γυαλιά προστασίας από εκτόξευση σωματιδίων	2.	Γυαλιά προστασίας από την ηλιακή αντινοβολία
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ			
1.	Απλή μάσκα	2.	Μάσκα με φίλτρο για το μισό πρόσωπο
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΒΡΑΧΙΩΝΩΝ			
1.	Γάντια γενικής χρήσης	3.	Μάλλινα γάντια για προστασία από το κρύο
2.	Γάντια γενικής χρήσης, ενισχυμένα	4.	Γάντια κατά των φυσικών προσβολών (διατρήσεις, κοψίματα κλπ)
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΩΝ ΠΟΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΝΗΜΩΝ			
1.	Υποδήματα ασφαλείας γενικής χρήσης.	4.	Υποδήματα και καλύπτρες μποτών με σόλες ανθεκτικές στην θερμοκρασία.
2.	Υποδήματα με συμπληρωματική προστασία του άκρου του ποδιού.	5.	Μπότες προστασίας από τις αλυσίδες των αλυσοπρίονων
3.	Ελαστικές μπότες ασφαλείας	6.	Επιγονατίδες
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ			
1.	Ενδυμασίες προστασίας τύπου "ασφαλείας"	3.	Ενδυμασία προστασίας από το ψύχος
2.	Ενδυμασία προστασίας από μηχανικές προσβολές (διάτρηση, κοψίματα κλπ)	4.	Ενδυμασίες και εξαρτήματα με φθορίζουσα επισήμανση
5.	Κρέμες προστασίας και αλοιφές για την προστασία του δέρματος		
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ			
1.	Εξοπλισμός προστασίας από πτώσεις	2.	Ζώνη για προστασία μέσης

Φωτ. 1: Ενδεικτικοί τύποι ειδών ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού.

Φωτ. 2: Ενδεικτικοί τύποι ειδών ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού.

6. «Διαδικασία για την Παρακολούθηση των Πυροσβεστικών Μέσων»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι να εξασφαλισθεί ότι οι απαιτούμενοι φορητοί και σταθεροί πυροσβεστήρες που προβλέπονται από τους Ελληνικούς Κανονισμούς θα είναι διαθέσιμοι σε περίπτωση πυρκαγιάς. Βασική σχετική νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
- β. Ν168/85: "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
- γ. ΠΔ16/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ".
- δ. ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- ε. ΠΔ305/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- στ. ΠΔ19/99: "Τροποποίηση του ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις εγκαταστάσεις, εργοτάξια και θέσεις εργασίας του έργου και καλύπτει όλα τα μεγέθη και τύπους πυροσβεστικών μέσων.

Ειδικές Απαιτήσεις

Το έντυπο που χρησιμοποιείται για την εφαρμογή της διαδικασίας αυτής είναι το «Φύλλο Επιθεώρησης Πυροσβεστικών Μέσων».

Η πυρόσβεση στο εργοτάξιο βασίζεται στην χρήση φορητών πυροσβεστήρων των παρακάτω τύπων:

- Ξηράς κόνεως (3, 6, 9 και 12 χλγ).
- Διοξειδίου του άνθρακα (6 χλγ)

Περιγραφή διαδικασίας

Κάθε εργοτάξιο, με ευθύνη του υπεύθυνου μέλους του εργολάβου, υποχρεούται να συντάσσει Σχέδιο Πυρασφάλειας στο οποίο συμπεριλαμβάνονται:

- Ο αριθμός, ο τύπος και η θέση των φορητών πυροσβεστήρων.
- Οι δεξαμενές νερού κοντά στο εργοτάξιο
- Τα μέτρα πυροπροστασίας και οι ομάδες πυρασφάλειας και τα καθήκοντά τους.

Όλοι οι τύποι των πυροσβεστικών μέσων θα πρέπει να επιθεωρούνται περιοδικά, για να βεβαιώνεται ότι είναι διαθέσιμοι για λειτουργία σε περίπτωση που θα χρειαστούν. Η συχνότητα, ο τύπος επιθεώρησης και το άτομο που θα ορισθεί υπεύθυνο επιθεώρησης των πυροσβεστικών μέσων, καθορίζονται στον πίνακα επιθεώρησης. Ο προμηθευτής των πυροσβεστικών μέσων είναι υπεύθυνος για επιθεωρήσεις των πυροσβεστήρων, των ελέγχων και των δοκιμών τους. Εάν από τους ελέγχους διαπιστωθεί κάποιο ελάττωμα ή δυσλειτουργία, ή αν ο πυροσβεστήρας έχει χρησιμοποιηθεί, ο εν λόγω πυροσβεστήρας θα στέλνεται για αναγόμωση ή αντικατάσταση.

7. «Διαδικασία Επιβολής Επίπληξης»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι η εξασφάλιση της τήρησης των κανόνων Ασφάλειας και Υγιεινής σύμφωνα με τους Ελληνικούς Νόμους και διαδικασίες της εταιρίας με την χρήση της διαδικασίας σαν έσχατο μέτρο για την προστασία των μη συμμορφωμένων με τους κανόνες αυτούς και των λοιπών συνεργατών ή υφιστάμενων τους.

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
- β. ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- γ. ΠΔ305/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- δ. ΠΔ19/99: "Τροποποίηση του ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή αφορά σε όλους τους εργαζόμενους στο έργο.

Ειδικές απαιτήσεις

Για την εφαρμογή της διαδικασίας χρησιμοποιείται το έντυπο "Επίπληξη" το οποίο υπογράφεται από τον εργαζόμενο και αποστέλλεται στον υπεύθυνο του εργοτάξου.

Περιγραφή διαδικασίας

Εντεταλμένοι δια την χρήση της διαδικασίας είναι ο υπεύθυνος του εργοταξίου. Εάν παρά την σχετική εκπαίδευση και οδηγίες σε οποιοδήποτε πρόσωπο, αυτό παρατηρηθεί να μην ακολουθεί τους κανόνες Ασφάλειας και υγιεινής Εργασίας που έχουν τεθεί σύμφωνα με τους Ελληνικούς Νόμους, θα του δοθεί γραπτή επίπληξη. Αν το ίδιο πρόσωπο παραλάβει δύο επιπλήξεις, ο επιβλέπωντας του έργου έχει το δικαίωμα να μην του επιτρέψει να συνεχίζει να εργάζεται. Προς τούτο για να ενεργοποιηθούν την διαδικασία, ο Εργοταξιάρχης συμπληρώνει το έντυπο και το αποστέλλει στον πρόεδρο του δασικού συνεταιρισμού για τα περαιτέρω.

(υπόδειγμα εντύπου)

Κ..... γνωρίζουμε ότι δεν εφαρμόζετε τους κανόνες Ασφάλειας και Υγιεινής της εργασίας που βασίζονται στους Νόμους του Ελληνικού Κράτους, τις Διαδικασίες της Εταιρίας μας και τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης γενικώς και για τους οποίους έχετε ενημερωθεί και εκπαιδευθεί. Ως εκ τούτου, δια της παρούσης σας απευθύνουμε

ΕΠΙΠΛΗΞΗ

Επειδή στις ..... και ώρα ..... στο Εργοτάξιο

.....
.....
.....
.....
.....

και σας πληροφορούμε ότι τυχόν επανάληψη της παραβίασης των κανόνων Ασφάλειας και Υγιεινής θα μας αναγκάσει να ζητήσουμε την παύση της συνεργασίας σας με την Εταιρία μας.

Ο υπεύθυνος εργοταξίου

Έλαβε γνώση
«όνομα»

Επιδόθηκε από
«όνομα»

Ημ/νία: .....

Ημ/νία:.....

8. «Διαδικασία Αντιμέτωσης Έκτακτων Καταστάσεων»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι ο καθορισμός ενός γενικού πλαισίου ενεργειών για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων, σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η αντιμετώπισή του με ίδιες δυνάμεις από το Εργοτάξιο στο οποίο εκδηλώνεται η κατάσταση. Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
- β. Ν168/85: "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
- γ. ΠΔ16/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ".
- δ. ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- ε. ΠΔ305/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- στ. ΠΔ19/99: "Τροποποίηση του ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφαλείας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".

Πεδίο Εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται στο εργοτάξιο και τα συνεργεία.

Ορισμοί

Περιστατικά που μπορούν να αντιμετωπιστούν με ίδια μέσα από το εργοτάξιο και για τα οποία **ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ**, θεωρούνται τα ακόλουθα:

- Ατυχήματα με ευκολία μεταφοράς του θύματος.
- Μικρές πυρκαγιές που αντιμετωπίζονται με τα πυροσβεστικά μέσα του Εργοταξίου.
- Κατολισθήσεις ή καθιζήσεις που δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια εργαζομένων ή τρίτων και που μπορούν να αντιμετωπιστούν από το Εργοτάξιο.

Ως καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που για την αντιμετώπισή τους απαιτείται κινητοποίηση εξωτερικών υπηρεσιών, θεωρούνται τα ακόλουθα:

- Ατυχήματα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με συνηθισμένους τρόπους
- Εκτεταμένες πυρκαγιές.
- Πλημμύρες.
- Φυσικές καταστροφές.
- Άλλα περιστατικά που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων.

Ειδικές απαιτήσεις

Κάθε Εργοταξίαρχος είναι υπεύθυνος για την σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης, το οποίο θα συμπεριλαμβάνει σχέδιο εκκένωσης και σχέδιο για την ενημέρωση ή και τροποποίησή του. Το προσωπικό πρέπει να ενημερώνεται και να εκπαιδεύεται, με ευθύνη του Εργοταξίαρχη, πάνω στην εφαρμογή του Σχεδίου αυτού.

Το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Περιγραφή πιθανών κινδύνων ή/και καταστάσεων και περιγραφή των τρόπων ή/και μέσων Αντιμετώπισης τους.
- Καθορισμό των υπεύθυνων του Εργοταξίου για την ενημέρωση των Αρχών, την έκδοση διαταγής εκκένωσης των χώρων και την εκτέλεση κάθε άλλης απαιτούμενης ενέργειας.
- Λίστα χρήσιμων τηλεφώνων για ειδοποίηση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Σχέδιο εκκένωσης το οποίο θα περιλαμβάνει σχέδιο του εργοταξίου με τις ακόλουθες πληροφορίες:
  - Έξοδοι και προσβάσεις.
  - Χώροι συγκέντρωσης προσωπικού σε περίπτωση έκτακτης κατάστασης,
  - Θέση χώρου Α' βοηθειών, μικρών φαρμακείων, φορείων κλπ.
  - Θέση πυροσβεστικών μέσων.
  - Χώροι φύλαξης συσκευών αυτοδιάσωσης.
  - Άλλα εφεδρικά μέσα για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών

Περιγραφή διαδικασίας

Ειδοποίηση

Όταν παρουσιάζεται μία έκτακτη κατάσταση η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί από το εργοτάξιο, ο ανώτερος ιεραρχικά που βρίσκεται επιτόπου πρέπει να καλέσει εξωτερική βοήθεια σύμφωνα με τα παρακάτω:

- Ατυχήματα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με συνήθης τρόπους: το ΕΚΑΒ (166), ή τον πλησιέστερο ιδιωτικό γιατρό για αποστολή ασθενοφόρου, και την Αστυνομία (100).
- Πυρκαγιά, πλημμύρα, κατολισθήσεις μετώπων εκσκαφών ή σοβαρών καθιζήσεων, ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση απαιτεί διάσωση ατόμων: το ΣΕΚΥΠΣ (199).
- Εναλλακτικά τον Ευρωπαϊκό Αριθμό Έκτακτης Ανάγκης (112).

Η ενημέρωση των εξωτερικών αρχών πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

- α. Το είδος του συμβάντος.
- β. την έκταση του συμβάντος.
- γ. την ακριβή θέση του συμβάντος.
- δ. Την ύπαρξη θυμάτων, και τραυματιών και τον αριθμό τους.
- ε. Κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

Σε οποιαδήποτε περίπτωση έκτακτης ανάγκης πρέπει να ενημερώνονται άμεσα τα ακόλουθα πρόσωπα:

- Ο υπεύθυνος εργοταξίου
- Οι επιστάτες
- Ο Φύλακας.
- Η ομάδα πυρασφάλειας του Εργοταξίου.

Εκκένωση

Ανάλογα με την σοβαρότητα της κατάστασης, ο Εργοταξίαρχος ή άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο από αυτόν, θα κρίνει εάν απαιτείται εκκένωση του χώρου εργασίας.

Κατά την εκκένωση οι εργαζόμενοι θα πρέπει να συγκεντρώνονται σε προκαθορισμένους από το Σχέδιο Εκκένωσης χώρους ώστε να καταμετρηθούν. Τελευταίος πρέπει να φύγει ο υπεύθυνος του εργοταξίου ώστε να βεβαιωθεί ότι όλοι έχουν εγκαταλείψει τους χώρους εργασίας.

Επέμβαση

Σε περίπτωση επέμβασης εξωτερικής μονάδας βοήθειας στο Εργοτάξιο, πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Να προετοιμαστεί ο χώρος για την προσέλευση τροχοφόρων.
- Να είναι διαθέσιμο προσωπικό για βοηθητικές εργασίες.
- Να είναι διαθέσιμα όλα τα μέσα του Εργοταξίου που μπορεί να χρειαστούν για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Ο Υπεύθυνος του Εργοταξίου, αφού ρυθμίσει όλα τα παραπάνω, θα πρέπει να αναμένει τον επικεφαλής της ομάδας παρέμβασης για επιτόπου σύσταση Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου με στόχο την καλύτερη οργάνωση της παρέμβασης.

(υπόδειγμα εντύπου)

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΈΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Εργοτάξιο: .....
Υπεύθυνος εργαταξίου: .....
Επιστάτης I: .....
Επιστάτης II: .....
Αστυνομικό Τμήμα: .....
Πυροσβεστική Υπηρεσία: .....
Πλησιέστερο Νοσοκομείο: .....
Πλησιέστερο ιατρείο: .....
ΔΕΗ: .....
ΕΥΔΑΠ: .....
ΟΤΕ: .....
Υπηρεσία Φυσικού Αερίου: .....
Κύριος του έργου: .....
ΚΕΠΕΚ: .....

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΕΚΑΒ: 166

Αστυνομία: 100

ΣΕΚΥΠΣ: 199

Ε.Α.Ε.Α: 112

9. «Διαδικασία Αναφοράς Ατυχήματος»

Σκοπός

Σκοπός της διαδικασίας είναι ο καθορισμός των ενεργειών, σύμφωνα με τις ορισμένες από τον Νόμο υποχρεώσεις της επιχείρησης, για την αναγγελία, δηλαδή βεβαίωση, των κάθε μορφής ατυχημάτων. Πρόσθετος σκοπός είναι η ενημέρωση του Κυρίου του έργου και των άμεσα ενδιαφερομένων υπηρεσιών για τα ατυχήματα αυτά.

Βασική σχετική Νομοθεσία:

- α. ΠΔ1073/81: "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεσιν εργασιών οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
- β. ΠΔ16/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/654/ΕΟΚ".
- γ. ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".
- δ. ΠΔ305/96: "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
- ε. ΠΔ19/99: "Τροποποίηση του ΠΔ17/96: "Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγιεινής των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ".

Πεδίο εφαρμογής

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις ατυχημάτων που συμβαίνουν σε προσωπικό ή και σε τρίτους (επισκέπτες, περαστικούς κλπ) στον χώρο του εργοταξίου.

Ορισμοί

Εργατικό ατύχημα είναι το ατύχημα που συμβαίνει κατά την διάρκεια της εργασίας. Έχει γίνει επίσης αποδεκτό ότι εργατικό ατύχημα είναι και αυτό που συμβαίνει μετά από βίαιο συμβάν κατά την διάρκεια της διαδρομής του εργαζόμενου από ή προς το σπίτι του, ανεξαρτήτως μέσου, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει συνάφεια τοπική ή χρονική μεταξύ εργασίας και ατυχήματος.

Τα ατυχήματα διακρίνονται:

- α. Ανάλογα με τη σχέση εργασίας σε:
  - Εργατικά ατυχήματα προσωπικού.
  - Μη εργατικά ατυχήματα τρίτων.

β. Ανάλογα με την σοβαρότητα σε:

- Μικρά ατυχήματα (διακοπή της εργασίας μικρότερη της μίας ημέρας)
- Κοινά ατυχήματα (διακοπή εργασίας μεγαλύτερη της μίας ημέρας)
- Σοβαρά ατυχήματα (θανατηφόρα, μαζικά, ακρωτηριασμοί)

γ. ανάλογα με τον τόπο του ατυχήματος:

- Κανονικά ατυχήματα (ατυχήματα που συμβαίνουν στον τόπο της εργασίας)
- Ατυχήματα μεταβίβασης από ή προς την εργασία.

Περιγραφή διαδικασίας

Σε περίπτωση κοινού ατυχήματος πρέπει να γίνουν οι παρακάτω ενέργειες:

- Άμεση παροχή Α' βοηθειών, που γίνονται με μέριμνα του υπεύθυνου του Εργοταξίου όπου συνέβη το ατύχημα, και με την βοήθεια των ειδικά εκπαιδευμένων σε Α' βοήθειες εργαζομένων.
- Συμπλήρωση και αποστολή, μέσα σε 24 ώρες, του εντύπου αναφοράς του ατυχήματος στους προαναφερθέντες αποδέκτες.

Σε περίπτωση σοβαρού ατυχήματος:

- Άμεση παροχή Α' βοηθειών, που γίνονται με μέριμνα του Εργοταξιάρχη του Εργοταξίου όπου συνέβη το ατύχημα, και με την βοήθεια των ειδικά εκπαιδευμένων σε Α' βοήθειες εργαζομένων.
- Τηλεφωνική ειδοποίηση των αποδεκτών το εντύπου αναφοράς ατυχήματος, το συντομότερο δυνατό.
- Συμπλήρωση και αποστολή, μέσα σε 24 ώρες, του εντύπου αναφοράς του ατυχήματος στους προαναφερθέντες αποδέκτες.

Σε περίπτωση θανατηφόρου ατυχήματος:

- Τηλεφωνική ειδοποίηση των αποδεκτών το εντύπου αναφοράς ατυχήματος, το συντομότερο δυνατό.
- Συμπλήρωση και αποστολή, μέσα σε 24 ώρες, του εντύπου αναφοράς του ατυχήματος στους προαναφερθέντες αποδέκτες.

Ειδικές απαιτήσεις

Για την εφαρμογή της παρούσας διαδικασίας χρησιμοποιείται το έντυπο «Αναφορά ατυχήματος από το Εργοτάξιο προς τον Κύριο του έργου, ΚΕΠΕΚ και την Αστυνομία».

(Υπόδειγμα εντύπου)

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

(εργατικού ή απλού)

Από: "επωνυμία υπεύθυνου εργασιών"

Αρ. πρωτ.: .....

Τηλ και fax": τηλέφωνα και αριθμοί fax υπεύθυνου εργασιών αναδάσωσης"

Ημ/νία: .....

Εργοτάξιο: .....

Άτομα: .....

Προς:

1. ΚΕΠΕΚ
2. Αστυνομικό Τμήμα "περιοχής Εργοταξίου"
3. Διεύθυνση (υπεύθυνου εργασιών αναδάσωσης)
4. "Κύριος του έργου"

ΕΙΔΟΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ	
1. ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΟ	
2. ΣΟΒΑΡΟ	
3. ΚΟΙΝΟ	
4. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ	
5. ΤΡΙΤΩΝ	

1. Ονοματεπώνυμο παθόντος .....
2. Όνομα πατρός .....
3. Έτος γεννήσεως .....
4. Διεύθυνση κατοικίας .....
5. Τηλέφωνο .....
6. Οικογενειακή κατάσταση .....
7. Γραμματικές γνώσεις .....
8. Αρ. δελ. Ταυτότητας .....
9. Υπηκοότητα .....
10. Ημ/νία πρόσληψης .....
11. Προϋπηρεσία .....
12. Διάρκεια απασχόλησης .....
13. Ειδικότητα - επάγγελμα .....
14. Εργασία - δραστηριότητα την ώρα του ατυχήματος .....
15. Έχει υποστεί εκπαίδευση για την ασφάλεια .....
16. Ημ/νία και ώρα ατυχήματος .....
17. Τόπος ατυχήματος .....
18. Είδος τραύματος .....
19. Περιγραφή ατυχήματος .....
20. Μάρτυρες - δ/νσεις και τηλέφωνα:
  - α) .....
  - β) .....

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (Σ.Α.Υ.)	1
ΤΜΗΜΑ Α΄: ΓΕΝΙΚΑ	1
ΤΜΗΜΑ Β΄: ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	3
ΤΜΗΜΑ Γ΄: ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.	13
ΤΜΗΜΑ Δ΄: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	20
ΤΜΗΜΑ Ε΄: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	23
1. «Διαδικασία Περίφραξης»	23
2. «Διαδικασία Πινακίδων Ασφαλείας»	24
3. «Διαδικασία Ενημέρωσης Προσωπικού σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας»	27
4. «Διαδικασία Εκπαίδευσης σε Θέματα Ασφάλειας της Εργασίας».....	30
5. «Διαδικασία Χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας»	38
6. «Διαδικασία για την Παρακολούθηση των Πυροσβεστικών Μέσων»	44
7. «Διαδικασία Επιβολής Επίπληξης»	46
8. «Διαδικασία Αντιμετώπισης Έκτακτων Καταστάσεων».....	48
9. «Διαδικασία Αναφοράς Ατυχήματος»	52

Σεπτέμβριος 2020
Ο Συντάξας

Μαραθώνας 28/03/2022
ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Ο Αναπληρωτής Προιστ. Δ.Τ.Υ.

Νικολόπουλος Γεώργιος
Δασολόγος-Περιβαλλοντολόγος
M.Sc Οικολογίας

Κανέλλος Αναστάσιος
Αρχιτέκτων Μηχανικός ΠΕ